

Landsbygdsplan FÖP 2016

Konsekvensbeskrivning

Förslag till fördjupad översiktsplan för landsbygden i Upplands-Bro,
utställningshandling 2016-07-08

Upplands-Bro i hjärtat av Mälardalen är en av Storstockholms naturskönaste kommuner med 13 mil stränder och en skärgård med 50 öar. Här möts en mångtusenårig historia med en spännande framtidsutveckling. Här kan du kombinera tryggt boende med en aktiv fritid. Allt finns på armlängds avstånd.

Konsekvensbeskrivning för fördjupad översiktsplan för landsbygden i Upplands-Bro, utställningshandling 2016-07-08.

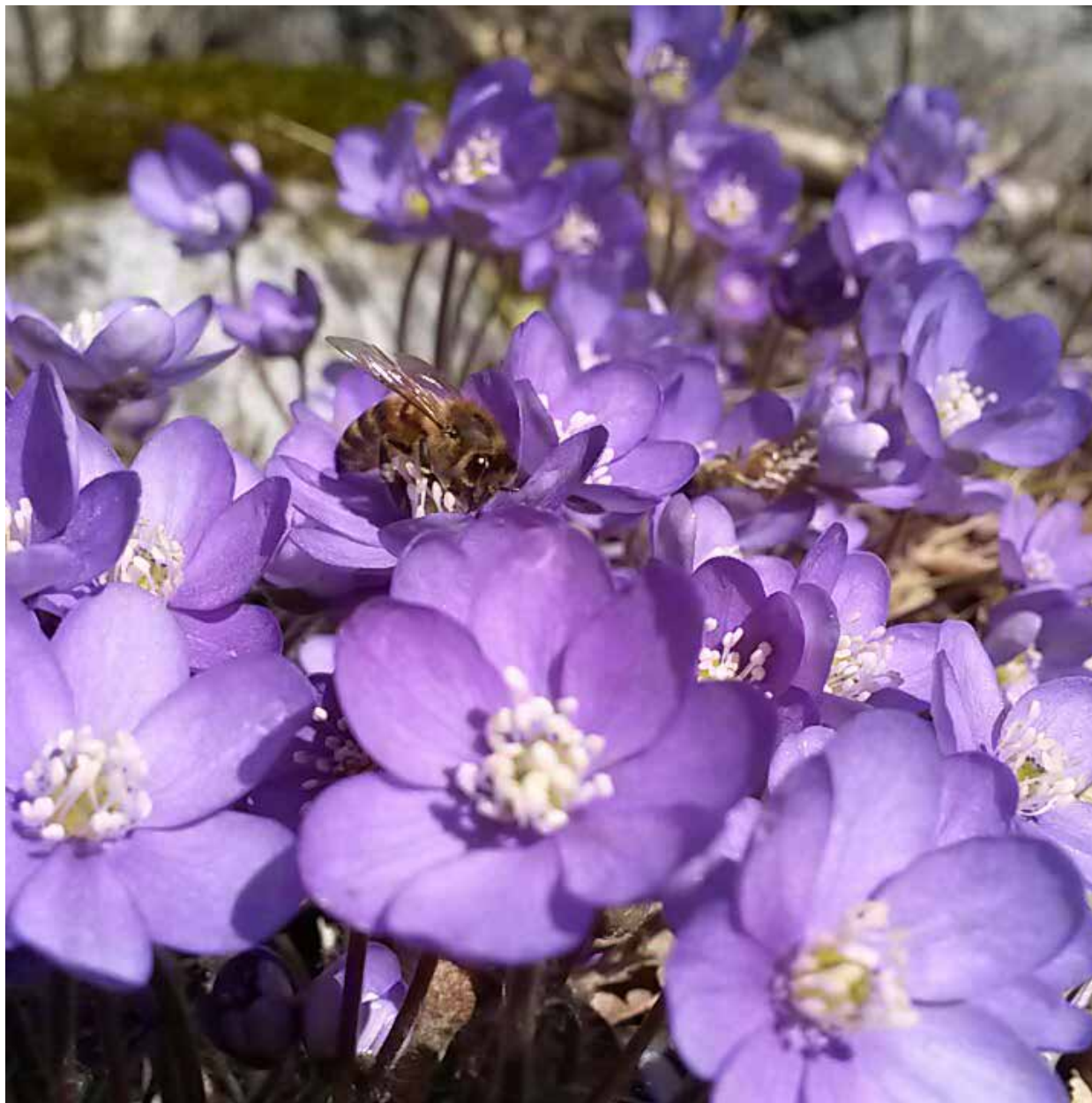
Konsult och ansvarig för konsekvensbedömningarna:
Tyréns AB

Uppdragsansvarig: Åsa Norman
Utredare: Maria Zingmark samt ett antal expertutredare.

Kartor och GIS: Upplands-Bro kommun
Layout: Upplands-Bro kommun
Omslagsbild: Väg vid Lövsta, foto Upplands-Bro kommun
Fotografer: Upplands-Bro kommun där inget annat anges.

Medverkande från kommunen:
Elisabeth Mårell, Ulrika Gyllenberg, Karin Svalfors och Maria Elfström från Plan- och exploateringsavdelningen.
Åsa Bergström, Cecilia Karlsson, Ylva Rathsmann och Anna Davidson från Bygg- och miljöavdelningen.

www.upplands-bro.se
kommun@upplands-bro.se
08 581 690 00

Årets första bin och blåsipporna vid Dalkarlsbacken.

Förord och läsanvisning

Denna konsekvensbeskrivning har upprättats i samband med att ett utställningsförslag till fördjupad översiktsplan för landsbygden i Upplands-Bro, Landsbyggsplan FÖP 2016, har tagits fram. Förslaget till fördjupning kallas härnäst planförslaget eller Landsbygdsplanen.

Fördjupningen är en ändring av den kommunövergripande översiktsplanen ÖP 2010. I ett tidigare skede har ett program och ett samrådsförslag tagits fram. Programrådet skedde juni till och med september 2013 och plansamrådet under juli 2014 till mitten av december 2014.

En samrådsredogörelse av de skriftliga yttrandena i program- och plansamrådet och två sammanfattningar av genomförda medborgardialoger medföljer planförslaget. Till planförslaget hör också en sammanfattning av planeringsförutsättningar på landsbygden. Detta dokument består av relevanta kartor ur ÖP 2010 som har uppdaterats och kompletterats för hela kommunens yta. Nya kartor har också tagits fram som visar planeringsförutsättningar mer ingående, specifikt för landsbygdsdelarna.

Utställningstid för detta förslag är från den 13 juli till och med den 19 oktober 2016. Förslaget är utställt på biblioteken i Bro och Kungsängen samt i kommunhuset i Kungsängens centrum. Materialet finns även utlagt på kommunens webbplats.

Vi önskar dig varmt välkommen att lämna synpunkter.

Vallbyvik.

Vallbyvik strandkant.

Innehåll

Förord och läsanvisning	3	Planförslag och nollalternativ	13	Samlad bedömning	32
Innehåll	5	Nollalternativ		Fortsatt arbete och uppföljning	33
Sammanfattning	7	Planförslag		Uppfyllelse av miljömål	34
Konsekvens- och miljöbedömning av Landsbygdsplanen	8	Landsbygdsutveckling i strandnära lägen - LIS		Planeringsunderlag och källor	38
Bakgrund och planprocess		Tabell bebyggelseutveckling			
Syfte och krav på miljöbedömning		Tabell LIS-områden			
Hållbar utveckling på landsbygden		Avfärdade alternativ och förändringar efter samråd	16		
Ekologisk hållbarhet		Bedömningsgrunder	18		
Social hållbarhet		Naturmiljö och friluftsliv			
Ekonomisk hållbarhet		Kulturmiljö			
Metod och avgränsningar	9	Befolkning			
Metodik för konsekvensbedömning		Människors hälsa kopplat till riskfaktorer			
Avgränsning		Mark och vatten			
Geografisk avgränsning		Energi och klimat			
Saklig avgränsning		Hushållning med naturresurser			
Avgränsning i tid		Effekter och konsekvenser	22		
Berörda fysiska planer och program	11	Naturmiljö och friluftsliv			
Översiktsplan		Kulturmiljö			
Miljöplan		Befolkning			
Grönplan		Människors hälsa kopplat till riskfaktorer			
Fördjupat kulturmiljöprogram		Mark och vatten			
Vattenplan		Energi och klimat			
		Hushållning med naturresurser			

Landskapsrum i Toresta - Säbyholm.

Sammanfattning

I planförslaget vill kommunen ha större möjlighet att styra tillkommande bebyggelse inom landsbygden än vad som blir fallet utan plan (nollalternativet).

Generellt gäller precis som i nollalternativet att fortsatt permanentning av fritidshus kommer att ske. Generellt gäller också att fortsatta enstaka avstyckningar utanför utvecklingsområden och stråk sker även i planförslaget dock i mindre omfattning.

I planförslaget har kommunen pekat ut områden där man bedömer det som lämpligt med ytterligare bebyggelse än vad som bedöms tillkomma med enbart Översiktsplanen, ÖP 2010, som grund. Det gäller områdena Killinge, Näshagen, Ådö och Skälby. Det finns också utredningsområden där bebyggelse kan komma i fråga i framtiden men där det krävs utredningsarbete för att lösa ett antal svårare frågor. Områdena Tjusta-Håbo-Tibble och Lunda är utpekade som utredningsområden.

Kommunens avsikt att ta ett samlat grepp över vilka områden på landsbygden som ska värnas eller utvecklas är generellt positiv ur hållbarhetssynpunkt. Med en utvecklingsstrategi för landsbygden finns bättre möjlighet att styra så att markanvändningen kan optimeras ur ett hållbarhetsperspektiv. Planförslaget pekar ut områden som prioriteras för ny bebyggelse men skillnaden mot nollalternativet är generellt ganska liten.

Planförslaget innehåller relativt glesa utbyggnader i nära anslutning till befintlig bebyggelse vilket gör att påverkan bedöms bli liten. Lokala anpassningar kommer dock att krävas i mer detaljerad planering för att minimera påverkan

på natur- och kulturmiljö. Planförslaget ger utförligare och mer preciserat stöd för bygglovgivning i krav på anpassning ur kulturmiljösynpunkt. Därmed finns det bättre förutsättningar att styra anpassning av ny bebyggelse till landskapets förutsättningar och befintlig bebyggelses skala och form vilket är positivt ur kulturmiljösynpunkt.

Planförslaget innehåller LIS-områden där bebyggelse kan tillkomma inom strandskyddat område vilket inte finns i nollalternativet. Merparten av de föreslagna LIS-områdena är förlagda till områden som pekats ut som ekologiskt särskilt känsliga inom kommunens vattenplan. Planförslaget kan därmed innebära negativa konsekvenser för strandnära naturvärden i högre grad än nollalternativet. Konsekvenser för det rörliga friluftslivet av LIS-områden beror på allmänhetens framtida tillgång till sammanhängande strandområden.

Komplettering av bebyggelse inom utvecklingsområden och stråk bedöms allmänt sett kunna göras utan att naturvärden påverkas negativt, men lokala anpassningar kan behövas.

Både planförslaget och nollalternativet innebär att belastningen av övergödande ämnen minskar något då bebyggelsen ansluts till kommunalt VA. Övergödning från jordbruksmark förändras inte med anledning av landsbygdsplanen. Planen medverkar till att miljö kvalitetsnormen kan uppnås förutsatt att effektiva avloppslösningar nyttjas.

Planförslaget bedöms medverka till att skapa förutsättningar för en socialt hållbar landsbygd då fler kan bosätta sig på landsbygden. Skillnaden mot nollalternativet är dock liten.

Bullersituationen i Upplands-Bro kommun domineras av trafikbuller från E18 och Mälarsebanan men också flygbuller förekommer. Vare sig nollalternativet eller planförslaget leder till någon ökad exploatering i dessa huvudkällors närhet. Eventuell ny bebyggelse inom influensområdet från Försvarsmaktens verksamhet ligger långt i framtiden. Mälarsebanan och väg 269 där farligt gods transporteras kan innebära risker för bebyggelse i närheten, främst Ålsta-Aspvik-Ensta och Killinge. Strax öster om Tjusta finns ett område där fördjupade stabilitetsutredningar behövs för framtida bebyggelse.

Några av utvecklingsområdena har redovisade lågpunkter där översvämningsproblem kan uppstå. Vid detaljplanering behöver höjdsättning av framtida bebyggelse utredas i kombination med dagvattenfrågan. För de områden som ligger i strandnära lägen behöver placering utredas i relation till Mälarens nivåer.

Planförslaget innebär ett ökat skydd för areella näringar jämfört med nollalternativet men även nollalternativet säger att de areella näringarna ska värnas.

Planförslaget bidrar till att skapa bättre förutsättningar att hitta gemensamma lösningar som innebär större energieffektivitet. Vid några utvecklingsområden finns risk för konflikt med djurhållning.

Konsekvens- och miljöbedömning av Landsbygdsplanen

Bakgrund och planprocess

Till grund för förslaget finns ett plansamrådsförslag och ett planprogram. Programsamrådet skedde juni till och med september 2013. I plansamrådet under juli till december 2014 fortsatte dialogen med myndigheter, grannkommuner samt boende och verksamma på Upplands-Bros landsbygd. Under både programsamrådet och den långa samrådstiden för planförslaget har interna och externa dialogmöten genomförts. Kommunen har träffat bland annat LRF, Länsstyrelsen, interna arbetsgrupper med bygglov, näringsliv, utbildnings- och socialkontoret och haft flera öppna arbetsmöten med kommunens invånare, företagare och andra intresserade. Under och efter samråden har kommunen fört dialog med Totalförsvaret, kring deras riksintresse och influensområde för Kungsängens övnings- och skjutfält.

Planförslag - utställningsskede

Utställningsförslaget som helhet består av tre delar: plandokument, denna konsekvensbeskrivning och planeringsförutsättningarna. Plandokumentet blir det politiskt beslutade dokumentet där utvecklingsstrategier, inriktningar och riktlinjer samt huvudsaklig mark- och vattenanvändning beskrivs. Planeringsförutsättningarna samlas i ett dokument med bland annat tematiskt beskrivna kartbilder över kommunen. Det kommer vara ett levande dokument och uppdateras kontinuerligt framöver.

Nästa skede - antagande

Efter denna utställning är nästa skede att synpunkter som kommit in, och de ändringar som dessa synpunkter har lett

till, ska redovisas. Planförslaget ska därefter lämnas till kommunstyrelsen för antagande.

Syfte och krav på miljöbedömning

Konsekvens- och miljöbedömningen görs enligt kraven i 6:e kapitlet miljöbalken och kraven i plan- och bygglagen. Syftet med miljöbedömningen är att integrera miljöaspekter i planen så att en hållbar utveckling främjas. Konsekvens- och miljöbedömningen belyser och identifierar även relevanta ekonomiska och sociala aspekter och integrerar dessa i Landsbygdsplanen.

Bestämmelser om miljöbedömningar i Miljöbalken ska tillämpas för översiktsplaner och detaljplaner. Vid tillämpningen gäller förordningen om miljökonsekvensbedömning, där det anges att en översiktsplan kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Hållbar utveckling på landsbygden

Landsbygdsplanen syftar till att utveckla landsbygden med avseende på boende, verksamhet och miljö. En hållbar landsbygd måste värna om naturens resurser, främja en lämplig mark- och vattenanvändning och skapa starka sociala sammanhang där människor kan utvecklas. En hållbar landsbygd ska kunna anpassa sig till och vara robust mot framtida förändringar, exempelvis mot ett förändrat klimat.

Målet med att anta ett hållbarhetsperspektiv är att skapa en integration mellan naturmiljön, den fysiskt byggda miljön och sociala aspekter. Detta medför bland annat att miljön i form av naturområden, parker, grön- och vattenområden

sätts i sammanhanget av platser där människor bor, arbetar, leker och lever. En hållbar landsbygd ska främja och locka till en hållbar livsstil och skapa beteendeförändringar mot ett mer hållbart leverne.

Ekologisk hållbarhet

Ekologisk hållbarhet handlar om att bevara ekosystemens produktionsförmåga. En ekologiskt hållbar landsbygd ska förvalta och främja utveckling av befintliga naturvärden, arter och ekosystemtjänster. Detta kan göras genom att identifiera de naturvärden som finns på landsbygden idag och utveckla strategier för hur de ska förvaltas.

Social hållbarhet

Social hållbarhet handlar om att bygga ett samhälle där grundläggande mänskliga behov uppfylls för alla. För social hållbarhet pratar vi inte om "kapacitetsgränser", eftersom att människan klarar av mer än vad som är drägligt. För social hållbarhet handlar det istället om att alla ska ha en tillfredställande standard där det finns utrymme för lycka och välmående. Social hållbarhet handlar även om att samhället ska ha förmåga att lösa problem som människor hamnar i.

En socialt hållbar landsbygd måste vara tillgänglig och trygg för alla. Den ska skapa förutsättningar för spontana möten och vara öppen för nytänkande. Detta kan göras genom att bevara och förstärka landsbygdsvärden i form av kulturmiljöer och identitetsförknippande områden. Den ska uppmana till grannsamverkan och kunna tillhandahålla ett serviceutbud som förutsätter att boende kan ha en god livsmiljö och standard.

Metod och avgränsningar

Ekonomisk hållbarhet

Ekonomisk hållbarhet handlar om att hushålla med mänskliga och materiella resurser. Det ekonomiska systemet vilar på det ekologiska och sociala. I landsbygdsplanen är det framförallt samhällsekonomiska och kommunalekonomiska aspekter som bedöms. En hållbar landsbygd måste vara kostnadseffektiv, vilket betyder att kommunens resurser måste räcka till att planera, utveckla och tillhandahålla service till invånarna.

Metodik för konsekvensbedömning

Konsekvensbedömningen görs genom att effekterna av planförslaget relateras till nuläget och sedan jämförs med Nollalternativet för att tydliggöra skillnader och likheter.

Utgångspunkt för konsekvensbedömningen har varit den checklista för avgränsning av miljöaspekter som togs fram till programförslaget. Därutöver har underlag från ÖP 2010

använts för att identifiera viktiga konfliktpunkter.

Vidare har de synpunkter som framförts under den medborgardialog som hölls under programsamrådet och de yttranden som inkommit under samrådsskedet bidragit till konsekvensbedömningen. Bedömningarna har gjorts av ett antal experter inom olika områden.

Eftersom landsbygdsplanen är en övergripande plan och de slutgiltiga konsekvenserna i hög grad beror av åtgärder på detaljerad nivå är det inte möjligt att beskriva konsekvenserna i detalj. Däremot är det viktigt att synliggöra potentiella konflikter mellan hållbarhetsvärden och framtida utveckling samt andra förändringar av mark- och vattenanvändningen.

Avgränsning

Konsekvensbedömningen identifierar relevanta sociala, ekonomiska och miljömässiga aspekter i syfte att under

framtagandet integrera dessa i landsbygdsplanen för att uppnå en långsiktigt hållbar utveckling.

Geografisk avgränsning

Den geografiska avgränsningen omfattar kommunens landsbygdsdelar utanför tätortsavgränsningarna.

Saklig avgränsning

Enligt miljöbalken ska man i översiktsplaner genomföra en miljöbedömning som därefter redovisas i ett dokument. Dokumentet ska innehålla en beskrivning av den betydande miljöpåverkan som kan antas uppkomma med avseende på biologisk mångfald, befolkning, människors hälsa, djurliv, växtliv, mark, vatten, luft, klimatfaktorer, materiella tillgångar, landskap, bebyggelse, forn- och kulturlämningar och annat kulturarv samt det inbördes förhållandet mellan dessa miljöaspekter.

Hästar vid Lövsta.

Med utgångspunkt i planförslaget och kommunens förutsättningar bedöms landsbygdsplanen kunna innebära en betydande påverkan avseende nedanstående aspekter.

Biologisk mångfald, djurliv, växtliv

Upplands-Bro innehåller riksintressen för naturvård och Natura 2000-områden där exploatering är känsligt. Det finns även områden med lägre värden som är viktiga att belysa. Påverkan eller risk för påverkan vid markintrång i områden med naturvärden eller i generellt artrika miljöer beskrivs och bedöms i kapitel Naturmiljö och friluftsliv.

Kulturmiljö

Upplands-Bro innehåller riksintressen för kulturmiljövård där exploatering är känsligt. Det finns även områden med lägre värden som är viktiga att belysa. Inom denna aspekt beskrivs och bedöms konsekvenserna av markintrång i områden med kulturmiljövärden. Därtill beskrivs förslag till anpassningar som krävs i senare skeden.

Befolkning

Inom denna aspekt finns de delar som normalt brukar kallas sociala och ekonomiska faktorer inom hållbarhet. Planförslagets strategiska nivå gör det relevant att fokusera på om det skapas förutsättningar för naturliga mötesplatser och målpunkter, en aktiv livsstil samt tillgänglighet. Med tillgänglighet avses både möjlighet att ta sig till och från landsbygden liksom tillgänglighet till rekreativa miljöer, service och kultur.

Inom avsnittet hanteras också ekonomiska aspekter utifrån de förutsättningar som nollalternativet och planförslaget ger upphov till. Planen måste skapa förutsättningar för

en kostnads- och miljöeffektiv utveckling av landsbygden ur ett kommunal- och samhällsekonomiskt perspektiv; det vill säga kommunens och samhällets utgifter för att planera, utveckla och sedan tillhandahålla service (skola, förskola, vård, vattenförsörjning och avlopp, avfallshantering, kollektivtrafik, energiförsörjning) till invånarna.

De ekonomiska aspekterna avgränsas till att beröra:

- befolkningens förutsättningar för att försörja sig,
- de areella näringarnas förutsättningar att fortleva och utvecklas,
- näringslivets förutsättningar för att erbjuda service
- kommunens förutsättningar för att erbjuda kostnadseffektiv service till medborgarna, inklusive infrastruktur som möjliggör att bo, leva och arbeta på landsbygden.

Människors hälsa kopplat till riskfaktorer

I denna del beskrivs och bedöms eventuell påverkan på hälsa utifrån störningar såsom buller från trafik, skjutfält och skjutbanor, djurhållning, bensinstationer, transport av farligt gods.

Luftkvaliteten är god på landsbygden och därmed berörs inte aspekten luftkvalitet.

I Upplands-Bro finns två verksamheter klassade enligt kraven i Länsstyrelsen Stockholm 2 kap 4§ Lagen om Skydd mot olyckor (LSO 2:4) samt av SEVESO kravnivå lägre. Det är Fresenius Kabi och Fröjd AB. Båda anläggningar ligger inom befintlig tätort och på långt avstånd från närmaste utvecklingsområde och utvecklingsstråk. Därmed bedöms det inte bli någon riskpåverkan på utvecklingsområdena

Landskapsbild

Behandlas inom ramen för kulturmiljö.

Mark och vatten

Planens påverkan på utsläpp till mark och vatten beskrivs och bedöms. En viktig påverkansfaktor är förutsättningarna för kommunalt vatten och avlopp inom olika områden samt övergödning från jordbruksmark.

I detta avsnitt bedöms även risken för skred, översvämning och behovet av klimatanpassning för att undvika skador.

Bebyggelse

Behandlas inom ramen för kulturmiljö.

Energi och klimat

En viktigt aspekt är transporter och vilka sträckor människor måste transportera sig och möjligheten att göra det på andra sätt än med bil.

Materiella tillgångar

Behandlas inom ramen för hushållning med naturresurser

Hushållning med naturresurser

Markintrång i områden som är viktiga för areella näringar som jord- och skogsbruk eller vattenförsörjning beskrivs och bedöms.

Avgränsning i tid

Horisontåret för konsekvensbeskrivningen är 2030 vilket överensstämmer med de prognoser som används i förslaget till översiktsplan.

Berörda fysiska planer och program

Översiktsplan

Utgångspunkterna för indelningen mellan tätort och landsbygd i landsbygdsplanen utgår från den tätortsavgränsning som definierats i gällande översiktsplan, ÖP 2010. Genom planförslaget för landsbygden kommer tätortsavgränsningen att justeras något. Tätortsutvecklingen utvidgas till att bli en kombination av tätortsavgränsningarna från ÖP 2010 och tätortsutvidgningar i form av tre utredningsområden som håller på att planläggas för tätortsutveckling. I en del av planområdet minskas däremot tätortsavgränsningen. Istället blir områdena en del av landsbygdsutvecklingen. Karta som visar detta finns i planförslaget.

I ÖP 2010 pekas flera områden norr om Lejondalssjön och upp mot Sigtuna ut som prioriterade att kopplas på kommunalt vatten och avlopp (VA). Efter att förstudien

för den så kallade Sigtunaledningen och framdragande av kommunalt VA blev klar har kommunen kommit fram till att det inte blir någon påkoppling på Sigtunaledningen för områdena norr om Håbo-Tibble kyrkby och Tibblehöjden.

Det blir inget tematisk tillägg för vindkraft i samband med Landsbygdsplanen.

Inga större opåverkade områden eller tysta områden har heller definierats på kommunal nivå i Landsbygdsplanen.

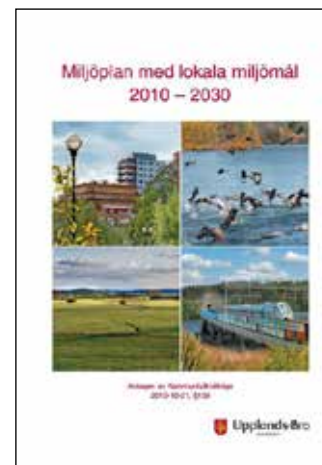
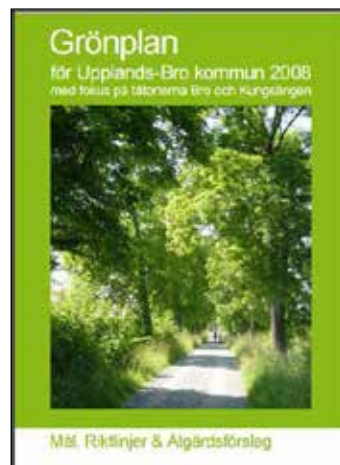
Miljöplan

Kommunen har antagit en miljöplan med lokala miljömål 2010 – 2030. Delar av den är relevant för bedömningarna i landsbygdsplanen. Miljöplanens avgränsning är kommunens verksamhet och områden där kommunen har rådighet såsom planläggning, exploatering, kommunalt vatten och avlopp, bygglov och enskilda

avlopp. Hushållning med mark, vatten och bebyggd miljö är ett av tre miljömålsområden som är av betydelse för hur landsbygden utvecklas. Det delas upp i följande långsiktiga miljömål som är något nedkortade och återfinns i sin helhet i miljöplanen:

I Upplands-Bros miljöplan framgår följande:

- En fortsatt tydlig grön profil genom att bevara och utveckla naturvärden och att tillgodose människors behov av gröna miljöer
- Bevarade, välskötta och utvecklade kulturhistoriska miljöer.
- En anpassning av kommande bebyggelse efter befintliga natur- och kulturhistoriska värden i landskapet. Både människor, djur, natur och kultur ska få plats i kommunen.

Grönplan

Grönplanen för Upplands-Bro kommun är ett steg i arbetet med att nå målen för att bevara, skydda och utveckla den gröna strukturen i kommunen, främst inom tätortsområdena. Den utgör även ett underlag för den fysiska planeringen. Förslagen är på översiktlig nivå och är ett underlag till fortsatt arbete med grönstruktur och detaljplanering.

De övergripande målen för grönstrukturen kan sammanfattas till att bevara och utveckla natur- och kulturvärden och att tillgodose människors behov av gröna miljöer, för rekreation och friluftsliv. Därför ligger fokus i grönplanen på kulturmiljö och landskapsbild, naturvärden och biologisk mångfald samt sociala värden och rekreation.

Fördjupat kulturmiljöprogram

Kulturlandskapet i Upplands-Bro är delvis format av

närheten till Mälaren som tidigt utgjorde förutsättningen för en rik kulturbygd. Kulturmiljöerna i Upplands-Bro har dokumenterats i boken ”Upplands-Bro kulturhistoriska miljöer” och delar av dessa har mer ingående redovisats i ”Fördjupat kulturmiljöprogram för Upplands-Bro kommun”.

Dessa dokument ska användas som underlag vid avvägningar mot andra intressen vid planläggning samt lokaliserings- och bygglovsprövning. Det fördjupade kulturmiljöprogrammet innehåller motiv för bevarande, beskrivning av områden, gällande skydd samt rekommendationer och förslag till skydd.

Vattenplan

Kommunen innefattar en stor del vatten i form av Mälaren, som utgör en viktig dricksvattentäkt. Även andra frågor som

rör vatten är viktiga att samordna som exempelvis avser olika skyddsområden, grundvatten, avrinning av ytvatten, saltvatteninträngning, sjöar, fiske, bad- och strandliv.

Kommunen antog en vattenplan 2015 som omfattar sjöar, vattendrag och grundvatten. Vattenplanen fungerar som ett underlag för tillsyn, prövning, bygglov samt planer och program. Vattenplanen omfattar 25 olika objekt med bland annat statusbedömning med miljö kvalitetsnormer samt risk och hänsynstagande.

Låssa kyrka.

Planförslag och nollalternativ

Nollalternativet

Ett nollalternativ ska beskriva en framtida trolig utveckling om en verksamhet inte genomförs. Det ska, enligt miljöbalken, innehålla en beskrivning av miljöförhållandena och deras sannolika utveckling om ett projekt inte genomförs. Syftet med nollalternativet är att det ska användas som ett jämförelsealternativ när miljökonsekvenserna för den fördjupade översiktsplanen för landsbygden i Upplands-Bro bedöms.

Enligt översiktsplanen har de areella näringarna och miljövänlig energiproduktion företräde framför andra exploateringsintressen och ska ges förutsättningar för att kunna fortleva och utvecklas.

Generellt gäller att fortsatt permanentning av fritidshus kommer att ske i nollalternativet. Generellt gäller även fortsatta enstaka avstyckningar omkring 1-3 åt gången utspritt över hela landsbygden. Huvudsakligen sker dessa i anslutning till befintlig bebyggelse. Därtill finns utpekade prioriterade omvandlings-/förtätningsområden i nollalternativet vilka redovisas i tabell på nästa sida tillsammans med ungefärlig utökning av antal bostäder.

Bebyggelseutvecklingen sker företrädesvis längs med kollektivtrafikstråk.

Planförslag

I planförslaget vill kommunen ha större möjlighet att styra tillkommande bebyggelse inom landsbygden. Generellt gäller precis som i nollalternativet att fortsatt permanentning av fritidshus kommer att ske.

Utvecklingsstrategin bygger på en huvudprincip med funktionella stråk vad gäller transportsamband, teknisk försörjning och bebyggelseutveckling. Viktigt är också att samhällsservice på landsbygden behåller tillräckligt med befolkningsunderlag för att kunna fortleva och utvecklas.

På landsbygden ska de areella näringarna prioriteras och ges förutsättningar för att kunna fortleva och utvecklas. I planförslaget preciseras geografiskt var de areella näringarnas fortlevnad och utveckling har företräde framför andra intressen. I praktiken bedöms inte detta leda till någon skillnad gentemot nollalternativet.

Generellt gäller att fortsatta enstaka avstyckningar sker även i planförslaget. Avstyckningarna sker dock inte lika utspritt över hela landsbygden och med bättre anpassning till befintliga värden. Avstyckningar sker fortfarande i anslutning till befintlig bebyggelse.

Det finns ett tydligare ställningstagande i landsbygdsplanen var det är lämpligt med ny bebyggelse och avstyckningar med hänsyn till planeringsförutsättningar. Områden som föreslås få mer bebyggelse redovisas i tabell på nästa sida. Bebyggelseutvecklingen sker företrädesvis längs med kollektivtrafikstråk.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen - LIS

I planförslaget redovisas ett flertal LIS-områden. LIS-områden definierar var bebyggelse eller anläggningar för rekreation inom strandskyddat område skulle kunna komma ifråga. Placeringen av områdena redovisas i karta i plandokumentet där också typen av utbyggnad för varje område redovisas mer i detalj.

Planförslag och nollalternativ

Tabell: Beskrivning av bebyggelseutveckling i nollalternativ respektive planförslag. Siffrorna relaterar till numrering i översiktsplanen ÖP 2010

Nollalternativ - Bebyggelseutveckling	Planförslag - Bebyggelseutveckling
Omvandlings- och förtätningsområden som förses med kommunalt vatten och avlopp (VA)	Utvecklingsstråk och utvecklingsområden som för ses med kommunalt vatten och avlopp (VA)
	Killinge (norr och söder om), nya tomter. Totalt omkring 25-30 bostäder
Ådö (nr 9), planprogram och pågående planläggning, omvandlingsområden, ansluts till kommunalt VA. Totalt omkring 40-83 bostäder	Ådö (nr 9) + Björkhagen-Säbyholm (nr 11). Som i nollalternativet plus ytterligare mellan 25-50 bostäder vid Tammsvik och i Storskogen.
Ålsta-Aspvik-Ensta (nr 27), Ingår i tätortsavgränsningen Pågående planläggning, ansluts till kommunalt VA, blir tätortsutveckling med kommunal vägstandard, belysning, gc-väg mm. Förtätning inom befintligt omvandlingsområde och tillkommande ny gruppbebyggelse på kullen i väster. Totalt byggs omkring 37-44 bostäder	Ålsta-Aspvik-Ensta (nr 27), Ingår inte i tätortsavgränsningen. Ansluts till kommunalt VA, blir landsbygdsutveckling med fortsatt vägsamfällighet. Ingen planläggning för befintligt omvandlingsområde, ingen förtätning där. Planläggning för tillkommande ny gruppbebyggelse på kullen i väster. Totalt minskas utbyggnaden till omkring 25-30 bostäder.
	Skälby (väster och söder om): Totalt omkring 20-25 bostäder
Eriksberg-Raskeboda (nr 28): Endast enstaka avstyckningar	Samma som i nollalternativet
Omvandlings-/förtätningsområden norr om Lejondalssjön ansluts till kommunalt VA. Mariedal-Långvreten-Näshagen: Teoretiskt 150 möjliga avstyckningar i befintliga byggnadsplaner för fritidshus 80 kvm BYA (byggnadsyta).	Komplettering av Näshagen (norr och väster om) tillkommer . Totalt cirka 40 bostäder fler än i nollalternativet.
Områden under planläggning eller genomförande	Områden under planläggning eller genomförande
Säbyholm (gränsar till nr 11), pågående planläggning, totalt omkring 90 bostäder i tillskott från och med idag	Samma som i nollalternativet
Galoppen-Önsta (nr 12) är planlagd för hästsportanläggning och genomförs nu	Samma som i nollalternativet
Del av Örnäs, område E i planprogrammet (nr 30), Enstaka tillägg till befintlig bebyggelse kan med fördel göras.	Samma som i nollalternativet
	Utredningsområden
	Tjusta-Håbo-Tibble: Kanske kan annan typ av bebyggelse än bostäder eller skolverksamhet undersökas som komplement till skärnan
	Lunda: Kanske totalt omkring 15-30 bostäder.

Tabell: Områden som är föreslagna som LIS-områden.

Planförslag LIS-områden
Håtunaholm: Herrgård i värdefull kulturmiljö vid Mälaren. Utveckling av bostäder och konferensanläggning samt jordbruksverksamhet och kommersiell hästverksamhet.
Signhildsberg: Herrgård i värdefull kulturmiljö vid Mälaren. Utveckling av bostäder, jordbruksverksamhet och djurhållning samt turism- och besöksnäring kring ”Fornsigtuna”.
Vallbyvik: Kommunal badplats vid Mälaren. Utveckling av rekreation, friluftsliv- och båtlin.
Lejondals slott: Slott i värdefull kulturmiljö vid Lejondalssjön. Utveckling av bostäder, konferensanläggning samt restaurang öppen för allmänheten. Utveckla och tillgängliggör för turism- och besöksnäring.
Örnäs herrgård: Herrgård i värdefull kulturmiljö vid Örnässjön. Området i anslutning till herrgårdsmiljön är under bildande till kommunalt naturreservat. Utveckla kommersiell ridverksamhet rekreation- och friluftslivsmöjligheter och för turism- och besöksnäring.
Stäketholmen: Värdefull kulturmiljö med ruin av fornborg. Utveckling av rekreation- och friluftslivsmöjligheter samt för turism- och besöksnäring.

Almare-Stäket: Herrgård i värdefull kulturmiljö vid Mälaren. Utveckling av bostäder och konferensanläggning samt jordbruksverksamhet och kommersiell hästverksamhet.
Öråker: Herrgård i värdefull kulturmiljö vid Mälaren. Utveckling av bostäder, jordbruksverksamhet och djurhållning samt turism- och besöksnäring. Utveckla Öråkers kulturcentrums verksamheter i ”Ladan” med café, keramikverkstad, antikaffär, secondhandkläder och flera mindre butiker med stort fokus på hantverk, design och återvinning. Försäljning livsmedel efter säsong i Ladans Skafferier.
Lennartsnäs herrgård och säteri: Herrgård i värdefull kulturmiljö vid Mälaren. Utveckling av bostäder och jordbruksverksamhet samt kommersiell hästverksamhet.
Frölunda: Kommunal badplats vid Mälaren. Utveckling av rekreation och friluftsliv.
Ängsholmen: Båtklubb vid Mälaren. Utveckling av rekreation, friluftsliv- och båtlin.
Östra Högholmen: Det finns en konferensanläggning på holmen. Tillgängliggörs för rekreation, friluftsliv- och båtlin.
Björknäs: Camping, stugby och badplats vid Mälaren. Utveckling av rekreation- och friluftslivsmöjligheter samt för turism- och besöksnäring.

Ådö slott: Herrgård i värdefull kulturmiljö vid Mälaren. Utveckling av bostäder och jordbruksverksamhet samt kommersiell hästverksamhet. Utveckling av rekreation- och friluftslivsmöjligheter samt för turism- och besöksnäring.
Bro båtklubb: Båtklubb vid Mälaren. Utveckling av båtlin samt turism och besöksnäring.
Saltvik: Fritidshusbebyggelse vid Mälaren. Utveckling av bostäder.
Vällsvik (”Trollstupa”) och Rösaring: Badplats vid Mälaren, ägdes och sköttes tidigare av Uppsalas landsting. Samt värdefull kulturmiljö med fornlämningar i form av gravar, labyring och processionsväg samt utsiktsplats. Utveckling av bad- rekreation- och friluftsliv samt turism- och besöksnäring, ridstigar, vandringsleder och utsiktsplats.
Thoresta: Herrgård i värdefull kulturmiljö vid Mälaren. Utveckling av jordbruksverksamhet och konferensanläggning.

Avfärdade alternativ och förändringar efter samråd

Inom ramen för planarbetet har kommunen analyserat olika scenarier. Alternativen ”Spridd” och ”Kluster” användes tidigt i processen som ögonblicksbilder av hur kommunen kan komma att se ut år 2030.

”Spridd” belyser en mer diffus utveckling där små tillägg över hela landsbygden görs utan en tydlig inriktning. ”Spridd” innebär färre bosatta och verksamheter på landsbygden än ”Kluster”. ”Kluster” beskrev en utveckling där sammanhängande bebyggelsegrupper förstärks i utvalda stråk med målsättningen att stödja en ökad koncentration av boende och verksamheter till strategiska punkter på landsbygden. Detta innebär också att områden utanför dessa stråk fredas från bebyggelseutveckling.

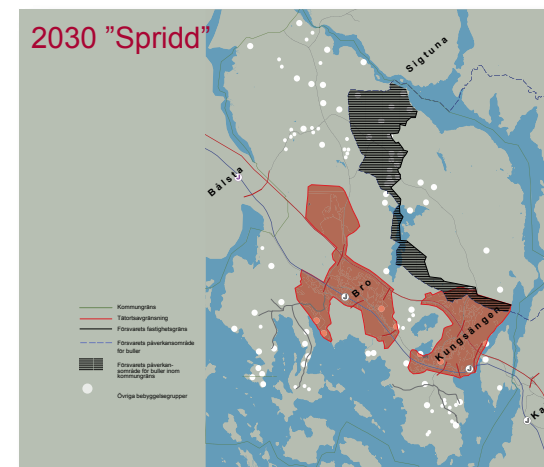
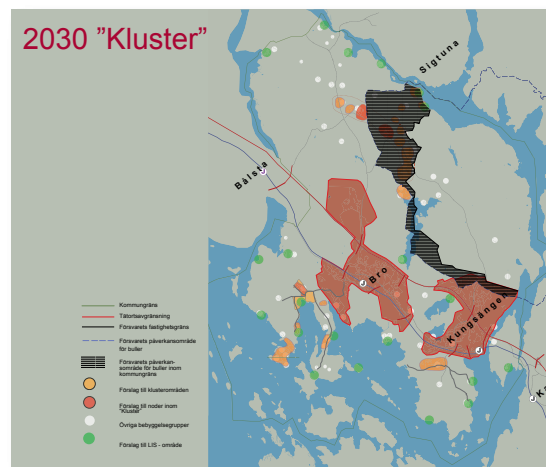
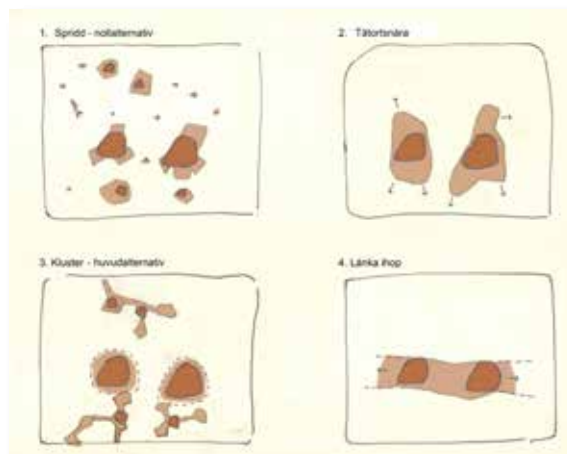
Sammanvägt med de synpunkter som inkommit under programsamrådet och medborgardialogerna bedömdes ”Klusteralternativet” ha bäst förutsättningar för en

långsiktigt hållbar utveckling av landsbygden. Det utgjordes därför planförslag i samrådet. Samrådsförslaget innebar ett tydligt ställningstagande om relationen mellan tätortsutveckling och landsbygd. Valet av ”Kluster” som huvudalternativ avsåg att stärka landsbygdens roll i den fortsatta utvecklingen i relation till tätorterna. Det innebar en tydligare avgränsning mellan tätort och landsbygd med en ambition att särskilja dem i kommunens framtida planering.

Efter samrådet har strategin försvagats genom att det inte varit möjligt att föreslå utvecklingsområden inom Försvarets influensområde. Tanken att förorda bebyggelse inom utvecklingsstråk finns dock kvar med hänsyn till fördelarna för miljö, sociala och ekonomiska faktorer det innebär.

Bedömningen av möjliga konflikter och risk för negativa konsekvenser utgår från i vilken grad risk för påverkan sker i områden som är att betrakta som känsliga eller värdefulla. Ett område kan vara värdefullt nationellt, regionalt eller lokalt. Bedömningen relaterar även till vedertagna riktlinjer där det är relevant.

Relationen till enskilda miljömål redovisas i slutet av rapporten.

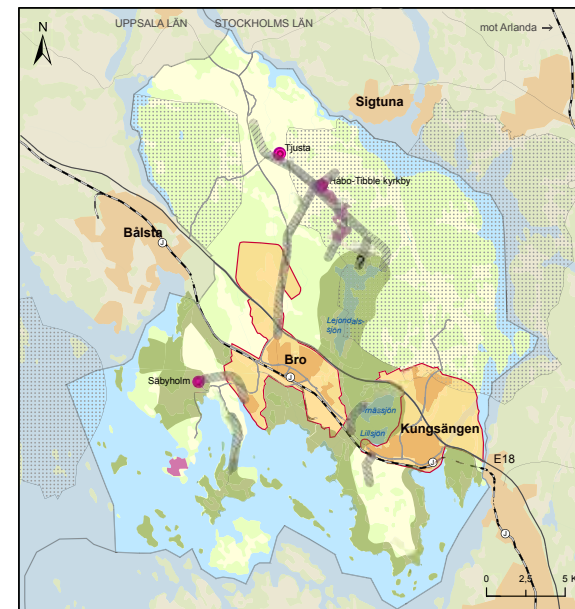
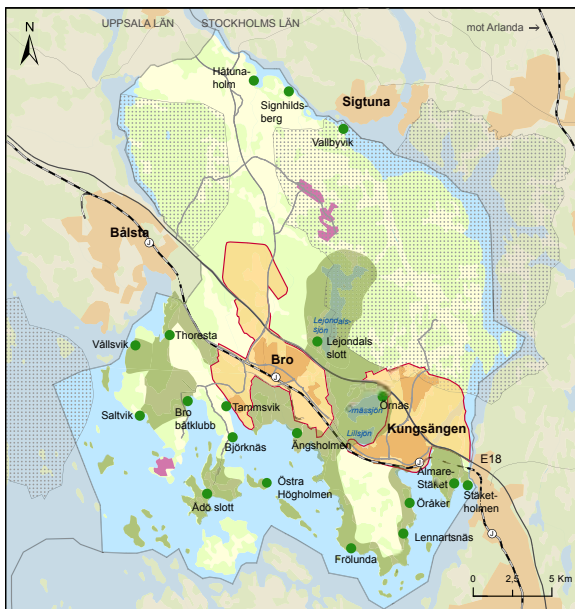
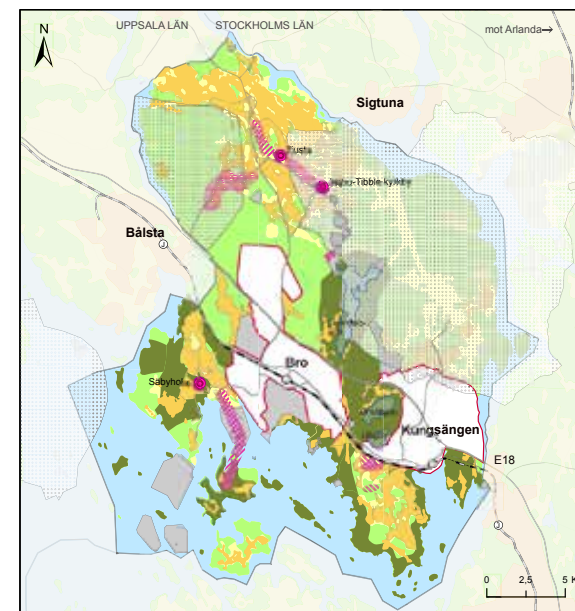
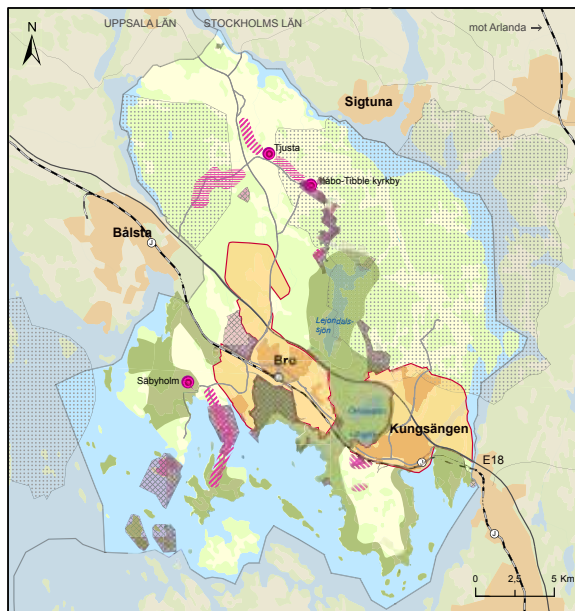
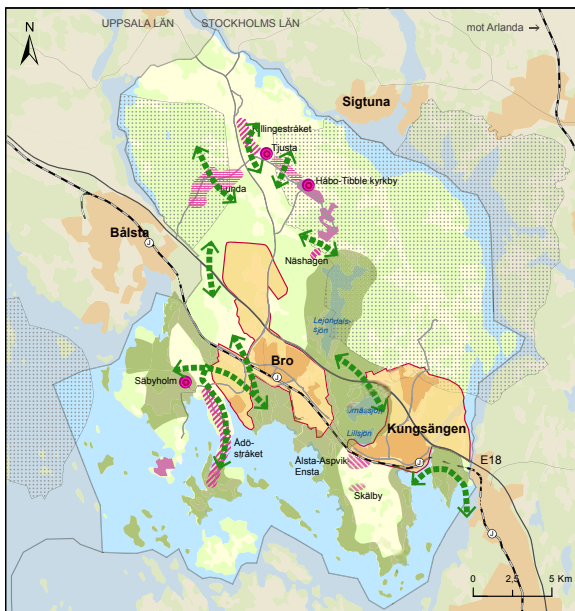

Illustration med miniatyrkartor tematiskt ur Utvecklingsstrategin

Bedömningsgrunder

Naturmiljö och friluftsliv

RUFS 2010, Görvälnkilen

Ryggraden i Upplands-Bros gröstruktur består av den regionala grönkilen Görvälnkilen. En viktig avvägning i såväl ÖP 2010 som i landsbygdsplanen är bibehållandet av grönkilens bredd mellan Bro och Kungsängen för att Görvälnkilens värden och funktioner ska bibehållas och säkras.

Görvälnkilen sträcker sig utmed Mälarens strand från Judarnskogen i söder via Järfälla och Upplands-Bro upp mot länsgränsen i nordväst. Görvälnkilen ger regionens invånare god tillgång till stränder, strandpromenader och naturområden. För Görvälnkilen finns flera översiktliga inventeringar och underlag som visar grönkilens värde både för naturvård och för rekreation och friluftsliv.

Görvälnkilen är uppmärksammas i RUFS2010 som en av de regionala kilarna som utgör en sammanhängande struktur av områden med höga rekreations-, natur- och kulturvärden.

Riksintressen för naturvård och Natura 2000

Inom det geografiska området som berörs finns flera riksintressen för naturvård. Riksintressena är Rösaringsåsen, Hebbokärret, Norra Björkfjärdens övärld inklusive södra Ådö-Lagnö, Södra Ståksön och Lilla Ullfjärden. Det finns också åtta Natura 2000-område där Rösaring är ett av dem.

Riksintresse för friluftsliv

Mälaren med öar och strandområden är med hänsyn till de natur- och kulturvärden som finns i områdena, i sin helhet av

riksintresse enligt 4 kap Miljöbalken. Inom dessa områden ska turismens och friluftslivets intressen, främst det rörliga friluftslivets, särskilt beaktas.

Övriga naturvärden

I ÖP 2010 redovisas övriga områden med naturskydd samt övriga områden med naturvärden. I bedömningen används också generell kunskap kring vilka naturtyper som kan innehålla värdefull natur.

Kulturmiljö

Kulturmiljön är ett allmänt intresse, och enligt plan- och bygglagen ska hänsyn tas till stads- och landskapsbilden, samt platsens kulturvärden vid en förändring, och befintliga karaktärsdrag ska respekteras och tas tillvara. Enligt Boverkets vägledning för detaljplan och kulturvärden ska planläggningsarbetet skydda kulturvärdena och säkerställa platsens kvaliteter för framtiden. Det kan handla om såväl enskilda detaljer som olika strukturer som sammantaget ger ett tidsdjup, historisk förankring och identitet. Vid planläggning ska bebyggelsen utformas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- och landskapsbilden samt natur och kulturvärdena på platsen. Ändringar och tillägg ska göras varsamt så att befintliga karaktärsdrag respekteras och tillvaratas.

Landskapskonventionen

Sverige har ratificerat den europeiska landskapskonventionen vilket innebär att vi har förbundit oss att skydda, förvalta och planera vårt landskap. Det innebär bland annat att främja och utveckla en helhetssyn på landskapets värden.

Landskapskonventionen betonar landskapet som en viktig del av människors livskvalitet överallt.

Riksintresse för kulturmiljövården

Riksintressena definieras som områden av nationellt intresse och avsikten är att de ska hävdas i den kommunala fysiska planeringen och i andra beslut om markanvändning. Områdena ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada de värden som är av riksintresse. Riksintressena är alltså i vid mening uttryck för en restriktion, vissa verksamheter ska kunna styras undan för att undvika att värden i landskapet påverkas negativt. Inom kommunen finns fyra riksintressen för kulturmiljövården; Bro [AB 33], Görväln [AB 32], Håtuna - Håbo-Tibble [AB 35] och Låssa [AB 34] .

Befolkning

Nationella folkhälsomål

Sverige har en nationell folkhälsopolitik med elva målområden som alla är kopplade till det övergripande målet; att skapa samhälleliga förutsättningar för en god hälsa för hela befolkningen. De delmål som är kopplade till planering och utgör bedömningsgrunder är följande:

- Delaktighet och inflytande i samhället
- Ekonomisk och social trygghet
- Trygga och goda uppväxtvillkor
- Sunda och säkra miljöer och produkter
- Ökad fysisk aktivitet

De transportpolitiska målen

Det övergripande målet för svensk transportpolitik är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktig hållbar transportförsörjning för medborgare och näringsliv i hela landet. Under det övergripande målet har regeringen också satt upp funktionsmål och hänsynsmål med ett antal prioriterade områden.

Funktionsmålet handlar om att skapa tillgänglighet för människor och gods. Transportsystemets utformning, funktion och användning ska medverka till att ge alla en grundläggande tillgänglighet med god kvalitet och användbarhet samt bidra till utvecklingskraft i hela landet. Samtidigt ska transportsystemet vara jämställt, det vill säga likvärdigt svara mot kvinnors respektive mäns transportbehov.

Hänsynsmålet handlar om säkerhet, miljö och hälsa. De är viktiga aspekter som ett hållbart transportsystem måste ta hänsyn till. Transportsystemets utformning, funktion och användning ska anpassas till att ingen ska dödas eller skadas allvarligt. Det ska också bidra till det övergripande generationsmålet för miljö och att miljökvalitetsmålen uppnås, samt bidra till ökad hälsa (Regeringskansliet, 2013).

Ekonomiska aspekter

Bedömningen av ekonomisk hållbarhet är översiktlig och tar hänsyn till följande

- Påverkan på förutsättningarna för landsbygdsinvånarnas försörjning. Vilka strategiska förutsättningar ger alternativen till försörjning.

- Påverkan på förutsättningarna för näringslivet att erbjuda lokal service så som handel, café och restaurang
- Påverkan på förutsättningarna för kostnadseffektiv och högkvalitativ kommunal service till landsbygdsinvånarna, inklusive skolor och infrastruktur och planhandläggning.
- Påverkan på förutsättningarna för tillgänglighet och rörelsefrihet som inkluderar alla på landsbygden - såväl unga, yrkesverksamma som äldre.

Människors hälsa kopplat till riskfaktorer

I avsnittet belyses och bedöms om föreslagen bebyggelse ligger inom områden som kan utsättas för störningar som påverkar hälsa och säkerhet av exempelvis buller, miljöfarlig verksamhet och transport av farligt gods. Karta i ÖP2010 används som underlag.

Övnings- och skjutfält

Kungsängens övnings- och skjutfält är ett riksintresse för Totalförsvaret. Inom detta område får utvecklingen inte innebära påtaglig skada på riksintresset. Utöver riksintresseområdet finns ett större redovisat påverkansområde avseende buller och riskaspekter inom vilket övnings- och skjutfältet kan innebära störningar på omgivningen

Risk och säkerhet

Enligt riktlinjer från länsstyrelsen för markanvändning intill transportleder för farligt gods rekommenderas att riskhanteringsprocessen beaktas inom 150 meters avstånd från en farligt godsled.

Länsstyrelsen har även riktlinjer vid ny bebyggelse intill vägar och järnvägar med transporter av farligt gods samt för bensinstationer.

Följande riktlinjer anges:

Vägar med transporter av farligt gods

- 25 meter byggnadsfritt bör lämnas närmast transportleden.
- Tät kontorsbebyggelse närmare än 40 meter från vägkant bör undvikas.
- Sammanhållen bostadsbebyggelse eller personintensiva verksamheter (centrumanvändning i form av mindre galleria eller dylikt) närmare än 75 m från vägkant bör undvikas.

Drivmedelsförsäljning

- Ett minimiavstånd på 25 meter bör hållas från drivmedelsförsäljning till kontor och liknande.
- Ett minimiavstånd på 50 meter bör hållas till bostäder, förskolor, ålderdomshem och sjukhus samt samlingsplatser där oskyddade människor uppehåller sig.
- I nyplaneringsfallet bör alltid ambitionen vara att hålla ett avstånd på 100 meter från bensinstationen till bostäder, daghem, ålderdomshem och sjukhus.

Längs de sekundära transportlederna för farligt gods, där endast enstaka bensintransporter sker, kan kortare avstånd tillämpas.

Djurhållning

Risken för negativ påverkan på hälsan utifrån utvecklingsområdenas närhet till djurhållning bedöms övergripande.

Bedömningsgrunder

Mark och vatten

Miljökvalitetsnormer för vatten

EU:s ramdirektiv för vatten antogs år 2000. Direktivet ligger till grund för vattenförvaltningsarbetet i Sverige. Syftet med vattenförvaltningen är att skapa en helhetssyn på vattenvård och en gemensam långsiktig förvaltning av vattenresursen. Den kvalitet som en vattenförekomst ska ha vid en viss tidpunkt uttrycks som miljökvalitetsnorm (MKN). I termer av ekologisk och kemisk status för ytvatten och för grundvatten som kemisk och kvantitativ status. Vattenförvaltningens övergripande mål är att alla vatten ska ha uppnått god status 2015, med möjlighet till tidsfrist för 2027, samt att status inte får försämrast.

Vattenskydd

Kommunens möjligheter att skydda känsliga sjöar, vattendrag och grundvatten är framför allt genom omhändertagande av dagvatten och kontroll av enskilda avlopp, samt utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp (VA). Områden som kan bli aktuella för utbyggnad av VA redovisas i strategikarta i Landsbygdsplanen, se även karta vattenplanering 1 ÖP 2010.

Ekologiskt särskilt känsliga områden

Kommunens hela yta rinner av mot Mälaren. De viktigaste avrinningsområdena mot Mälaren är de som mynnar söderut i Brofjärden och Tibbleviken.

I kommunen finns ett antal redovisade vattenområden som är ekologiskt särskilt känsliga områden enligt 3 kap Miljöbalken. Nya ekologiska särskilt känsliga områden

beslutades i samband med att vattenplanen antogs. Se karta i vattenplanen.

Ras- och skred

Ras- och skredrisker inom marker med dålig stabilitet bedöms översiktligt

Översvämning

Riskerna för översvämning bedöms dels avseende skyfall samt för stradnnära områden där Mälarens vattennivåer kan påverka.

Energi och klimat

Enligt det nationella miljömålet om begränsad klimatpåverkan ska halten av växthusgaser i atmosfären stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig.

Frågan belyses i första hand i relation till i vilken utsträckning människor på landsbygden har möjlighet att färdas på annat sätt än med bil och i vilken utsträckning planförslaget bidrar till förbättring.

Hushållning med naturresurser

Miljöbalken

Enligt miljöbalkens 3:e kapitel 4§ får brukningsvärd jordbruksmark endast tas i anspråk om det behövs ”för att tillgodose väsentliga samhällsintressen” och behovet inte kan tillgodoses på annat sätt. Även skogsmark som har betydelse för skogsnäringen skall så långt möjligt skyddas

mot åtgärder som kan påtagligt försvåra ett rationellt skogsbruk. Konflikter med dessa områden identifieras.

Dricksvattenförsörjningen på landsbygden är av strategisk betydelse enligt översiktsplanen. Konflikter med områden som är viktiga för vattenförsörjningen identifieras i Lannedsbygdsplanen.

Längs väg 912.

Effekter och konsekvenser

Naturmiljö och friluftsliv

Naturmiljö

Planförslaget berör mestadels odlingslandskap. Äldre odlingslandskap är generellt artrika, och naturvärdet är högt då många arter försvinner på grund av förändringar i jordbruket. Allt från fåglar, fladdermöss till pollinerande insekter i jordbrukslandskapet uppvisar negativa beståndstrender.

En utveckling genom både nollalternativet och planförslaget leder till viss utbyggnad inom områden som enligt RUF 2010 är utmärkt som grönkil. Utbyggnaden i nollalternativet är något mera utbredd än planförslaget men skillnaderna är små.

Bostadsområden som utgörs av enskilda hus på tomtmark har i regel låg barriäreffekt för vilt och är därtill ofta funktionellt habitat för småvilt, fåglar och ekosystemtjänster (samhällsnyttiga insekter såsom pollinatörer). En gles bebyggelse ger även frihet att ta hänsyn till värdefull natur.

Killinge

Vid Killinge finns inga kända naturvärden. Planförslaget innebär småskalig bebyggelseutveckling, och bedöms innebära marginella förändringar för naturmiljön gentemot nollalternativet, givet att det inte finns okända värdefulla naturmiljöobjekt i området.

Säbyholm

Förtätning kring Säbyholm innebär att ytor i Görvälnkilen kommer att exploateras. Planläggning pågår och det blir

ingen skillnad mellan nollalternativet och planförslaget. Spridningsmöjligheter norr om Säbyholm kommer att vara fortsatt goda och om strandzoner söder om Säbyholm förblir fria från barriärer av olika slag kommer även spridning kunna ske längs Mälarkusten. På grund av Säbyholms geografiska läge i förhållande till Görvälnkilens utbredning bedöms konsekvenserna för djurs möjligheter till spridning inom Görvälnkilen vara små till obetydliga.

Ålsta-Aspvik-Ensta

Vid Ålsta finns inga kända naturmiljövärden, men området ligger inom en grönkil. Planförslaget innebär en mindre påverkan på naturmiljön, då exploateringen blir totalt sett mindre jämfört med nollalternativet. Skillnaden är dock liten.

Skälby

Planförslagets utbyggnad i Skälby berör inga redovisade naturvärden men ligger inom grönkilen. Äldre gårds- och jordbruksmiljöer är dock generellt artrika och har ett högt värde för biologisk mångfald. Med god anpassning bedöms det inte bli några negativa konsekvenser.

Lunda

Vid Lunda finns inga naturvärden redovisade.

Tjusta-Håbo-Tibble

I detta stråk finns ett par värdefulla trädmiljöer markerade. En framtida bebyggelse torde kunna anpassas så miljöerna blir kvar.

Norr om Lejondalssjön (Näshagen)

Utbyggnaden norr om Lejondalssjön kommer i

liten utsträckning i konflikt med naturvärden som de redovisas i ÖP2010. Detta gäller både eventuell förtätning i nollalternativet och föreslaget tillkommande utvecklingsområde i planförslaget även om det senare innebär något mer utbyggnad i Näshagen.

Adöhalvön

På Ådö pågår planer för utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp. Vid eventuell förtätning av denna smala landremsa är det viktigt att bevara en grön spridningskorridor mellan ”fastlandet” och den sydligaste delen av Ådö. I övrigt bedöms en förtätning innebära liten påverkan på närliggande naturvärden, men bör utformas med hänsyn till lokala befintliga naturvärde, exempelvis utmärkta skyddsvärda trädmiljöer. Både planförslag och nollalternativ leder till liten exploatering inom riksintresse för naturvård på Ådö. Avseende naturvärde innebär nollalternativet och planförslaget således ingen skillnad.

Tammsvik

I Tammsvik finns ett par skyddsvärda trädmiljöer men inga andra naturvärden redovisade. En förtätning bedöms innebära liten påverkan på närliggande naturvärden,, förutsatt att anpassning sker i detaljplanering.

Eriksberg Raskeboda

Både planförslaget och nollalternativet medger på grund av Görvälnkilen väldigt liten utbyggnadsmöjlighet i Eriksberg Raskeboda nära Örnässjön. Utbyggnaden torde innebära liten påverkan på närliggande naturvärden, förutsatt att anpassning sker i detaljplanering.

LIS-områden

LIS-områdena i planförslaget innehåller i hög utsträckning olika typer av naturvärden. Även om avsikten främst är kompletterande bebyggelse i anslutning till befintliga byggnader eller rekreationsanläggningar kommer det att behövas fördjupade studier av miljökonsekvenser och anpassningar för att minimera miljökonsekvenserna.

LIS-området Ängsholmen ligger inom ett landområde där vattnet är ett Natura 2000-område (Brovikarna). En stor del av Upplands-Bros höga naturvärden är identifierade längs Mälarkusten vilket gör att exploatering längs strandkanten generellt medför negativ påverkan på naturmiljön. I nollalternativet finns inga LIS-områden vilket innebär att en mindre möjlighet att bygga så nära stränderna. Planförslaget kan därmed innebära negativa konsekvenser för naturvärden i högre grad än nollalternativet.

Friluftsliv

Konsekvenser för det rörliga friluftslivet och riksintresset för Mälaren beror i stort på hur exploatering inom föreslagna LIS-områden utformas i planförslaget.

Om utvecklingen inom LIS-områdena innebär en omfattande privatisering av strandzoner medför det ett begränsat utbud av sammanhängande kustmiljöer vilket är klart negativt för friluftslivet då strandzoner generellt är attraktiva områden ur rekreationssynpunkt.

Om utvecklingen inom LIS-områdena istället medför ökad tillgänglighet till attraktiva miljöer för att stigar, promenadstråk och badplatser skapas innebär det istället

generellt en positiv påverkan på friluftslivet. I det fall utbudet av bryggor för småbåtar ökar kommer Mälarens skärgårdslandskap också bli tillgängligt för fler.

Föreslagen bebyggelse bedöms inte medföra påverkan på friluftslivet och befintliga rekreationsmöjligheter. Förtätningen längs Ådö bör utformas så att Ådö-Lagnö förblir lättillgängligt för allmänheten.

Sammanfattning naturmiljö och friluftsliv

Skillnaden mellan nollalternativet och planförslaget är generellt liten vad gäller ny bebyggelse. Befintlig bebyggelse kompletteras mer på Ådöhalvön, vid Killinge och i Skälby i planförslaget än i nollalternativet. Detta bedöms kunna göras utan att naturvärden påverkas negativt. Pågående planläggning kring Säbyholm fortgår i båda alternativen. Konsekvenserna för naturmiljön av intrånget i Görvälnkilen kring Säbyholm bedöms generellt som små.

Planförslagets LIS-områden berör naturvärden intill vatten. Områdena behöver studeras ytterligare för att avgöra i vilken omfattning nya anläggningar kan planeras utan negativa miljökonsekvenser. Planförslaget kan innebära negativa konsekvenser för naturvärden i högre grad än nollalternativet.

Konsekvenser för det rörliga friluftslivet bedöms bero på allmänhetens framtida tillgång till sammanhängande strandområden. Ett ökat utbud av bryggor bedöms ge positiva konsekvenser för friluftslivet då det skapar bättre möjligheter för båtliv och därmed tillgänglighet till Mälarens skärgård.

Kulturmiljö

De utpekade utvecklingsområdena och utvecklingsstråken är lokaliserade till landskap med delvis olika karaktär, och därmed krävs olika anpassning i de olika utredningsområdena..

Utvecklingsområden och utvecklingsstråk Killinge

Området består av ett varierat och delvis öppet odlingslandskap med många småskaliga landskapselement och i stort sett tomt på bebyggelse. Området är känsligt för bebyggelse på odlingsmark och för bebyggelse som bryter mot den befintliga bebyggelsebildens, men bebyggelse i gränsen mellan öppen mark och skog. Bebyggelsemönstret i omgivande landskap består av större eller mindre bybildningar, successivt kompletterade med bebyggelse under 1900-talet. Ny bebyggelse bör följa det rådande bebyggelsemönstret och placeras i anslutning till befintliga bebyggelselägen. Flera likformiga typhus och bebyggelse på odlingsmark bör undvikas.

Skälby

Utvecklingsområde med cirka 20-25 hus väster och söder om befintlig gårdsmiljö, där landskapet består av ett större skogsområde. Befintlig bebyggelsestruktur i närområdet består av spridd gårdsbebyggelse, och vägnätet består av småskaliga och ålderdomligt präglade grusvägar, som är ett bärande karaktärsdrag.

Området ingår i riksintresse för kulturmiljövården Görväln och är en del av herrgårdslandskapet kring Lennartsnäs och

Effekter och konsekvenser

Öråker. I riksintressets motiv och uttryck betonas bland annat det av godsdriften präglade landskapet med storskaliga åkrar och systemet av äldre vägar och jordbruksbebyggelse. I landskapet i anslutning till Skälby gård finns ett flertal flertal fornlämningar i form av gravfält, en äldre gårdstomt och en husgrund.

Området är känsligt för åtgärder som påverkar de småskaliga grusvägarna och för ny bebyggelse som bryter mot den äldre bebyggelsestrukturen. Ny bebyggelse bör placeras terränganpassat och anpassas i skala, volym och utformning till platsens rådande bebyggelsemönster. Flera likformiga typhus och bebyggelse på odlingsmark bör undvikas.

Adö

Planen markerar ett utvecklingsstråk längs med vägen ut mot Ådöhalvön. Stråket bedöms börja i anslutning till Rösaringsvägen i norr och fortsätter ut till Ådö säteri. Landskapet är småskaligt och variationsrikt och bebyggelsen består av främst av småskalig fritidshusbebyggelse från 1930-talet och framåt. I området finns även Björknäs camping med små campingstugor från 1950-talet i strandnära läge. Längst ut i området mot Ådö är landskapet herrgårdspräglat med alléer och ädellövträd.

Området är känsligt för ny bebyggelse i nära anslutning till Björknäs campingstugor. Ny bebyggelse i anslutning till befintliga fritidshusområden bör placeras terränganpassat och anpassas i skala, volym och utformning till platsens rådande bebyggelsemönster. Flera likformiga typhus och bebyggelse på odlingsmark bör undvikas. Nya områden med bebyggelse bör placeras med avstånd från befintliga områden.

Näshagen

Området består av villor/fritidshus på tidigare odlingsmark till torpet Näshagen. Då området redan är under omvandling innebär ytterligare utökning av bebyggelsen med 40 nya tomter en tätare bebyggelsestruktur än i nollalternativet. Kvarvarande torpstugor och småskaliga landskapselement i den tidigare odlingsmarken är känsliga för förändring. Ny bebyggelse i anslutning till befintliga fritidshusområden bör placeras terränganpassat och anpassas i skala, volym och utformning till platsens rådande bebyggelsemönster. Flera likformiga typhus och bebyggelse på odlingsmark bör undvikas. Ny bebyggelse bör planeras med utgångspunkt från befintlig och placeras i anslutning till befintligt villaområde.

Önsta

Området är planlagt för hästsportanläggning och genomförande pågår. Det blir ingen skillnad i påverkan mellan nollalternativ och planförslag. Landskapet består av ett herrgårdspräglat odlingslandskap med en stor andel torp och ett småskaligt vägnät som binder ihop torpen och herrgården.

Utredningsområden

Lunda

Området följer Håbo häradsväg och landskapet består av höglänt skogsmark med inslag av småskalig igenväxande öppen mark. Området är glest bebyggt med gårdsbebyggelse i anslutning till den öppna marken och enstaka torp i områdets utkanter. Området utgör en del av Håbo häradsallmänning, som historiskt utgjorde utmark till häradsborna.

Områdets funktion som resursområde återspeglas i att det inte har funnits någon bebyggelse i området i historisk tid, något som är en kvalitet som bör värnas i planeringen.

Det tidigare obebyggda delarna av skogsområdet är prioriterat för arella näringar.

Tjusta och Håbo-Tibble kyrkby

Området omfattar ett stråk längs Tjustavägen mellan Håbo-Tibble kyrkby och Tjusta. Området kring Håbo-Tibble kyrka är bebyggd med modern bebyggelse i karaktär av kyrkby. Ny bebyggelse som eventuellt kan komma i framtiden i anslutning till kyrkbyn riskerar att minska bebyggelsens karaktär som just kyrkby. Landskapet längs vägen mot Tjusta och vidare längs det tänkta bebyggelsestråket norrut består av ett herrgårdspräglat mosaikartat slättlandskap med långa siktlinjer. Enstaka kompletteringar längs sträckan är möjlig med anpassning till befintlig bebyggelses skala, volym och utformning samt till platsens rådande bebyggelsemönster. Bebyggelse på odlingsmark bör undvikas och befintliga siktlinjer bör värnas.

Sammanfattning kulturmiljö

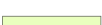
Planförslaget innebär en viss ökad styrning av bebyggelseutvecklingen på landsbygden till vissa utpekade områden. I planförslaget finns det bättre förutsättningar att genom riktlinjer ställa krav på att anpassa ny bebyggelse till landskapets förutsättningar och befintlig bebyggelses skala och form. Inom alla utvecklingsområden och utredningsområde behöver hänsyn tas till kulturmiljön vid ny bebyggelse.

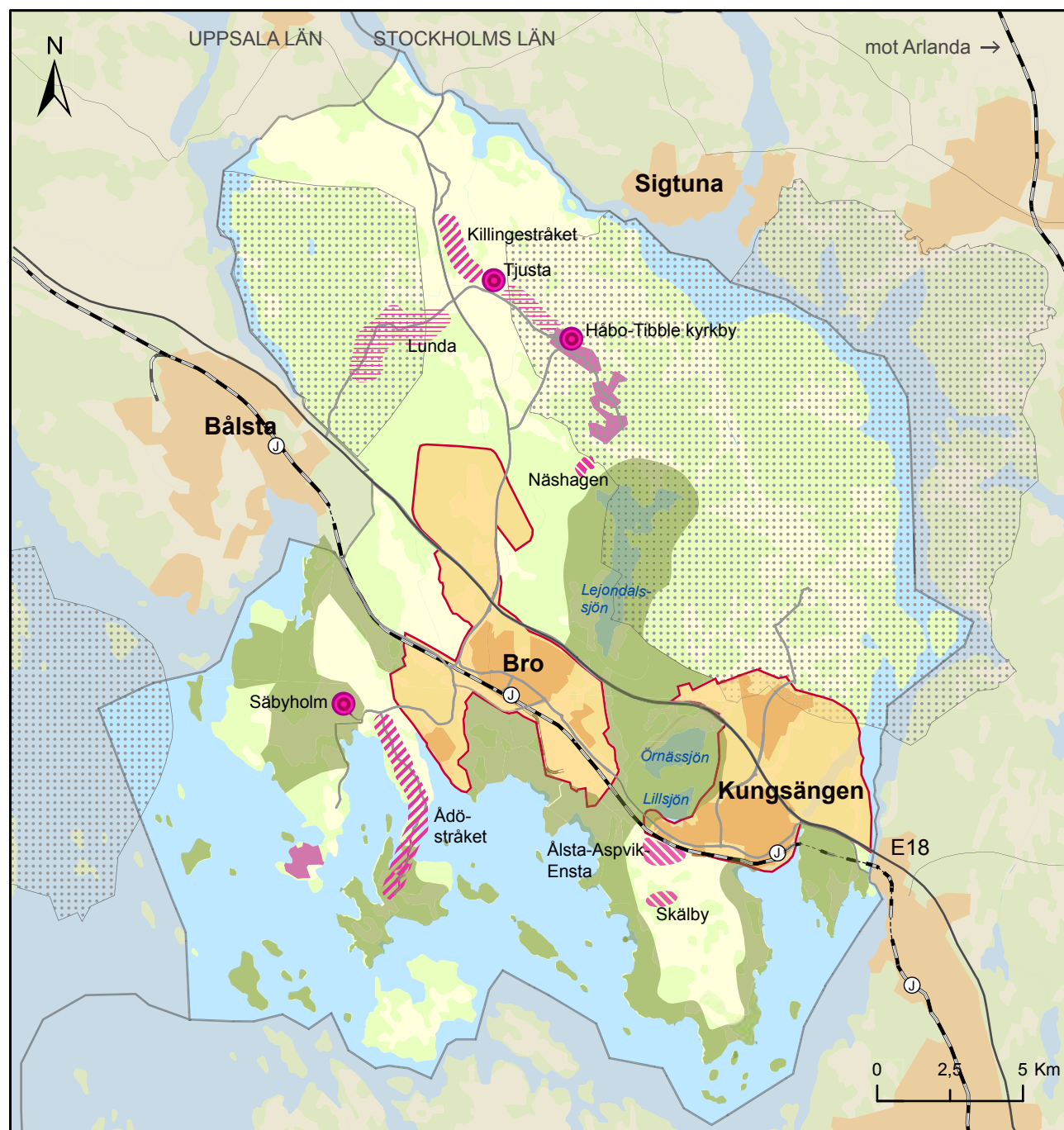
Bebyggelseutveckling

Utvecklingsstrategi

- Bro** Exempelnamn på tätortskärna viktig för landsbygden
- Landsbygdskärna, bebyggelse och service
 - Utvecklingsområde, bebyggelse
 - Utvecklingsstråk, bebyggelse
 - Utredningsområde, bebyggelse
 - Tätortsavgränsning
 - Rekreation, natur- och kulturmiljö
 - Försvarets riksintresse eller samrådsområde

Bakgrundskarta

- Kommungräns och länsgräns
- Större väg
- Järnväg
- Tät befintlig bebyggelse på landsbygden
- Tät befintlig bebyggelse
- Skogsmark
- Öppen mark
- Vatten

Effekter och konsekvenser

Befolkning

Sociala aspekter

Tydliga riktlinjer för hur exploatering på landsbygden ska genomföras med hänsyn till kulturmiljö, medför att landsbygds kärnornas karaktär och värden förstärks. Landsbygds kärnor med tydlig identitet kan bidra till att skapa en samhörighet med hembygden. Därutöver kan byar med tydlig karaktär ha en större potential som målpunkt för boende i tätorten eller utanför kommunen.

En gles bebyggelse kan innebära ett bristfälligt underlag för gemensamma lösningar för service, kommunikation och teknisk försörjning. Exempelvis kan det handla om skola och förskola, gång- och cykelvägar, bredband, butiker, verksamheter, avfallshantering samt vatten- och avloppslösningar. Otillgänglig service är negativt för landsbygden då det försvårar vardagen för de boende samt minskar landsbygdens attraktivitet bland personer som kan tänka sig att flytta dit.

Planförslaget ger i viss mån bättre förutsättningar än nollalternativet att uppnå tillräckligt underlag för service inom de landsbygds kärnorna. Skillnaden är dock liten..

Planförslaget medför en mer planerad bebyggelseutveckling i bebyggelsestråk och utvecklingsområden vilket är positivt ur ett kollektivtrafikperspektiv. Det är dock osäkert om tillkommande bebyggelse i planförslaget ger underlag för en turtät kollektivtrafik. Trafikförvaltningarna har gett ut riktlinjer för landsbygdstrafik som en del av Riktlinjer för planering av kollektivtrafiken i Stockholms län (Riplan). Enligt dessa riktlinjer kan den föreslagna befolkningstätheten vara

tillräcklig för busstrafik som är anpassad till skolornas tider och som högst tre turer i vardera riktning under vardagar.

En kommande detaljplanering av kollektivtrafik bör göras i samråd med Trafikförvaltningen.

Ekonomiska aspekter

Planförslaget ger i viss mån bättre förutsättningar för en ekonomiskt hållbar landsbygd eftersom det tar vara på de samordningsmöjligheter som finns något bättre än i nollalternativet.. En samordnad utveckling ger bättre förutsättningar för kostnadseffektivitet för kommunen och gör livet mer tidseffektivt och enkelt för invånarna, vilket också är privatekonomiskt fördelaktigt.

Sammanfattning sociala, ekonomiska aspekter

Planförslaget bedöms medverka till att skapa förutsättningar för en socialt hållbar landsbygd då fler kan bosätta sig på landsbygden. Skillnaden mot nollalternativet är dock liten.

Landsbygds kärnorna kan behålla en tydlig identitet som kan bidra till att skapa en samhörighet med hembygden. Det är en fördel att koncentrera bebyggelse i redan kollektivtrafiknära lägen men i vilken omfattning planförslaget ger möjlighet till eventuella förtätningar av turtäthet och förstärkningar av kollektivtrafiken går inte att säga.

Människors hälsa kopplat till riskfaktorer

Buller

Huvudkällorna till buller inom kommunen kommer från biltrafiken på E18 och tågtrafiken kopplat till Mälarbanan.

Vare sig nollalternativet eller planförslaget leder till någon

ökad exploatering i dessa huvudkällors närhet. Dock bör hänsyn tas till regionala vägförbindelser vid utveckling av landsbygdscentra. Bostadsbebyggelse utmed landsväg kräver hänsyn till den lokala bullersituationen för att kombinera närhet till kommunikation samtidigt som riktvärden för buller omhändertas.

Influensområdet från Försvarmaktens riksintresse täcker stora delar av kommunens norra del, liksom stora delar av grannkommunerna Sigtuna och Upplands Väsby. Riksintresset med dess influensområde innebär i princip att ingen ny bostadsbebyggelse eller personintensiv verksamhet som inte redan finns reglerad i detaljplaner kan tillkomma inom influensområdet.

Planförslaget redovisar ett utredningsområde Tjusta-Håbo-Tibble som ligger inom influensområdet och alltså kan störas. Eventuell bebyggelse ligger dock långt i framtiden. Utredning och planering av dessa områden behöver ske i kontinuerlig dialog och samförstånd med Försvarmakten.

Kommunen påverkas av flygbuller från Arlanda, Bromma och lokalt Frölunda flygplats. Påverkansområdet från Arlanda sträcker sig in i kommunen och sammanfaller till stora delar med influensområdet för Försvarmaktens riksintresse.

Säbyholm

Effekter och konsekvenser

Frölunda flygplats är för enmotorigt sportflyg och ultralätta flygplan. Klubben var vidtagit åtgärder för att minska bullerpåverkan till närområdet genom bestämda inflygningsvägar. Flygfältet ligger på Lennartsnäshalvön och innebär bullerstörningar i området. Klubben upplyser på sin hemsida om vikten av att minska buller till omgivningen i så stor utsträckning som möjligt.

Influensområdet från Bromma flygplats tangerar kommunens södra del vilket innebär att viss inflygning sker över kommunen. Ljudnivåerna från dessa flyg överskrider dock inte riktvärdena.

Flygbuller går inte att skärma och är svårt att åtgärda utan att inskränka på verksamheterna. Skillnaden mellan trafikflyg och sportflyg är främst karaktären på ljudet. Trafikflyg känns ”snabbare” men kan också innebära högre ljudnivåer. Sportflyg å sin sida innebär oftast lägre ljudnivåer men karaktären på ljudet upplevs ”långsammare”. Sportflyg sker oftast också på betydligt lägre höjd.

Flygbullret innebär störningar i både nollalternativ och planförslag.

Sammanfattning buller

Bullersituationen i Upplands-Bro kommun domineras av trafikbuller från E18 och Mälarbanan men också flygbuller. För planförslagets utredningsområde Tjusta-Håbo-Tibble är det dock influensområdet från Försvarmaktens verksamhet som behöver hanteras genom samverkan och fortsatt kontinuerlig dialog i vidare planering av bostadsbebyggelse.

Risk och säkerhet

I detta skede identifieras riskkällor och dess konsekvensavstånd för områden med framtida bebyggelse där framtida riskanalyser kommer att krävas. Många olycksrisker kan minimeras genom tekniska lösningar, antingen direkt på riskkällor eller på dess omgivning vilket utreds i senare skede.

Inom Upplands-Bros kommun har finns flera riskobjekt som kan påverka landsbygden. Det är Mälarbanan där både spårbunden person- och godstrafik går, sex transportleder för farligt gods samt bensinstationer.

Mälarbanan är en hårt trafikerad järnväg som sträcker sig mellan Stockholm och Örebro och trafikeras av pendeltåg, fjärrtåg och godståg. Inga restriktioner finns över vilka typer av gods som kan gå på Mälarbanan, men i dagsläget är godstrafik relativt begränsad. Utvecklingsområdet Ålsta-Aspvik-Ensta påverkas ifall bebyggelse hamnar inom 150 meter från spårområde.

Genom Upplands-Bro kommun finns sex vägar för farligt gods, E18, 269, Enköpingsvägen mellan Bro och Kungsängen, Håttunavägen mellan E18 och Enköpingsvägen, Granhammarsvägen förbi Kungsängen, samt Effektivägen som knyter samman Brunna industriområde med Granhammarsvägen. Av dessa vägar bedöms väg 269 ha en möjlig påverkan på framtida utvecklingsområden, framförallt Killinge och Lunda i norr i det fall bebyggelse planeras inom 150 meter från väg 269.

Inför etablering av bebyggelse intill riskkällor, såsom farligt godsleder, bensinstationer och verksamheter med betydande

kemikaliehantering, ska riskbilden beaktas för att skapa ett betryggande miljö.

Planförslaget redovisar ett utredningsområde Tjusta-Håbo-Tibble som ligger inom influensområdet för Försvarmaktens riksintresse. Varje enskilt fall av nybyggnation inom och i direkt närhet till området behöver prövas. Etablering inom Försvarmaktens område ligger långt i framtiden och behöver ske i dialog med Försvarmakten.

Djurhållning

Utvecklingsområden som nära anläggningar för djurhållning är Killinge, Ålsta-Aspvik-Ensta, Ådö samt några av LIS-områdena. Inför nybyggnation behöver en bedömning göras om byggelsen är lämplig med hänsyn till detta.

Sammanfattning risk- och säkerhet

Riskobjekt som kan innebära risk för utvecklingsområden är Mälarbanan och väg 269 där farligt gods transporteras. Utvecklingsområden som ligger i anslutning är Ålsta-Aspvik-Ensta och Killinge. Inför etablering av bebyggelse intill riskkällor såsom farligt godsleder och verksamheter med betydande kemikaliehantering ska riskbilden beaktas för att skapa ett betryggande miljö. Etablering inom Försvarmaktens område ligger långt i framtiden och behöver ske i dialog med Försvarmakten.

Mark och vatten

Vatten

Det viktigaste vattenområdet ur skyddssynpunkt är Görväln som utgör vattentäkt för 400 000 personer. Östra Mälarens vattenskyddsområde, som under 2008 inrättades

av Länsstyrelsen, omfattar bland annat Görväln och strandområden längs Upplands-Bro öster om Ådöhalvön. och ända upp till E18.

Arbete pågår även med att inrätta ett skyddsområde för delarna väster om Ådö. Syftet med vattenskyddsområdet och dess föreskrifter är att reglera och förhindra verksamheter och åtgärder som kan medföra risk för vattenförorening och påverkan på råvattenkvaliteten.

I de delar av kommunen som saknar kommunalt vatten och avlopp finns det problem både med vattenkvaliteten och med enskilda anläggningars miljöbelastning. Särskilt stora är problemen i fritidshusområden som helt eller delvis har permanentats. Planförslagets avsikt att samla framtida bebyggelse i utvecklingsområden där utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp (VA) planeras är därför mycket viktig för att minska miljöbelastningen på ytvattnet i kommunen. Bebyggelse inom områden utan kommunalt VA

kräver kommunens tillstånd för enskilt vatten och avlopp. Kommunens tillståndskrav bör utformas så att belastningen på vattenmiljöerna minimeras och stämmer överens med den kommunala vattenplanen och miljökvalitetsnormerna (MKN) för vatten.

Det övergripande miljöproblemet för kommunens vatten är övergödning. Både planförslaget och nollalternativet innebär att belastningen av ämnen som leder till övergödning, såsom kväve och fosfor, minskar något genom att bebyggelsen ansluts till kommunalt VA och genom att tätare bebyggelse ger förutsättningar för effektivare omhändertagande eller rening av dagvatten.

Belastningen av närsalter från jordbruket bedöms inte skilja sig mellan alternativen. Avsikten att öka förekomsten av skyddszoner längs vattendrag innebär en minskad närsaltbelastning och ökade förutsättningar för

biologisk mångfald. Dessa åtgärder genomförs även inom nollalternativet.

Sexton till arton så kallade LIS-områden (landsbygdsutveckling i strandnära lägen) planeras. Alla utom de två sydligaste på Lennarstnåshalvön planeras i eller i anslutning till områden som också pekats ut som ekologiskt särskilt känsliga områden (ESKO) inom kommunens vattenplan. Det finns i dessa fall en risk att de ekologiska värdena skadas som följd av utbyggnad enligt planförslaget. Landsbygdsplanen riskerar därmed kunna stå i konflikt med den kommunala vattenplanen beroende på vad som kommer att anläggas.

Vid klassificering av vattenstatusen i kommunens vattenförekomster (2009) bedömdes Ekoln-Skarven ha otillfredsställande ekologisk status och Stora och Lilla Ullfjärden ha måttlig, åtgärder måste därmed vidtas för

Säbyholm

Effekter och konsekvenser

att förbättra statusen. Mälaren har god ekologisk status som måste bibehållas. Lejondalssjön har måttlig ekologisk status.

Förutsatt att kommunen ställer krav på effektiva avlopps- och dagvattenlösningar bedöms planen kunna bidra till att MKN kan uppnås. Denna bedömning bygger delvis på att exploatering av stränder inte sker inom 30 meter från vattenförekomsterna. En av parametrarna i bedömningen av ekologisk status utgår från hydromorfologin inom detta avstånd från vattnet. Detta gör att kommunen behöver ha en restriktiv hållning vid prövning av ansökningar rörande anläggningar intill vatten.

Ras och skred

I MSB:s (myndigheten för samhällsskydd och beredskap) översiktliga stabilitetsutredning finns ett område strax öster om Tjusta redovisat där man måste göra fördjupade studier av stabilitet innan ras- och skredrisker kan avgöras. Området är ett utredningsområde i planförslaget och eventuell bebyggelse ligger långt i framtiden. I övrigt finns inga områden med stabilitetsproblem redovisade i underlagsmaterialet vare sig för områden i nollalternativet eller i planförslaget.

Översvänningsrisker

Upplands-Bro kommun har inte tagit fram egna undersökningar gällande översvänningsrisker. En översiktlig översyn har därför gjorts med hjälp av Länsstyrelsens WebbGIS.

Områden med noterade ansamlingar av vatten i lågpunkter är känsliga för översvämningar vid skyfall. Flera utvecklings-

områden och stråk ligger i närheten av sådana områden.

Det gäller:

Ett relativt stort område söder om Killinge, i Skälby och på Ådö vid Björknäs. Långvreten som utvecklas även i nollalternativet kan beröras av ett större område som har sin utbredning öster om den huvudsakliga bebyggelsen.

Vid anläggning av nya byggnader/områden för utbyggnad behöver utredningar av höjdsättning ske för att förhindra att byggnationer sker i instängda områden, att nya instängda områden utan tillräcklig avrinning skapas eller att viktiga vattenvägar skärs av. Med skyddsåtgärder bedöms den nya bebyggelsen kunna byggas utan negativa konsekvenser avseende risker för översvämning vid skyfall.

Även inom Lunda som är ett utredningsområde behöver dagvattensituationen analyseras vid eventuellt tillkommande bebyggelse.

När det gäller översvänningsrisker i Mälaren så är det ett par områden nära Mälaren i söder som berörs. Det gäller ett låglänt område på Ådöhalvön och eventuellt Tammsvik som byggs ut något mer i planförslaget jämfört med nollalternativet. Även föreslagna LIS-områden vid Öraker och Lennartsnäs slott och säteri har översvänningskänsliga delar.

För de områden som ligger i strandnära lägen behöver placering utredas i relation till Mälarens nivåer. Ovan nämnda områden riskerar att översvämmas innan ny reglering av Mälaren är genomförd. Efter ny reglering av Mälaren bedöms inget av områdena vara i riskområden.

Sammanfattning mark och vatten

Både planförslaget och nollalternativet innebär att belastningen av övergödande ämnen minskar något då bebyggelsen ansluts till kommunalt VA. Den övergödning som orsakas av läckage från jordbruksmark förändras inte med anledning av landsbygdsplanen.

Förutsatt att effektiva avlopps- och dagvattenlösningar nyttjas och att byggnader och anläggningar i huvudsak uppförs på större avstånd än trettio meter från vattenförekomsterna bedöms inte planen motverka att miljö kvalitetsnormen kan uppnås.

Merparten av de föreslagna LIS-områdena är förlagda till områden som pekats ut som ekologiskt särskilt känsliga inom kommunens vattenplan. Landsbygdsplanen bedöms därmed stå i konflikt med den kommunala vattenplanen och innebär risk för att ekologiska värden skadas. Fördjupade utredningar behöver ske innan beslut tas gällande strandnära bebyggelse.

Strax öster om Tjusta finns ett område där fördjupade stabilitetsutredningar behövs för ny bebyggelse.

Några av utvecklingsområdena har redovisade lågpunkter där översvänningsproblem kan uppstå. Då bebyggelsens framtida utformning och läge är mer specifikt framtagen behöver höjdsättning av framtida bebyggelse utredas i kombination med dagvattenfrågan. För de områden som ligger i strandnära lägen behöver placering utredas i relation till Mälarens nivåer. Några områden riskerar att översvämmas innan ny reglering av Mälaren är genomförd. Efter ny reglering av Mälaren bedöms inget av områdena vara i riskområden.

Energi och klimat

Planförslaget bidrar till att skapa bättre förutsättningar att hitta gemensamma lösningar som innebär större energieffektivitet. Skillnaden i förhållande till nollalternativet är dock liten.

En koncentration av bebyggelse innebär också som nämnts att det är lättare att anordna bra kollektivtrafik och gång- och cykelvägar som minskar bilberoendet.

Planförslaget medverkar även till bättre förutsättningar för anläggning av kraftnät eftersom den styr mot mer sammanhållen bebyggelsestruktur föreslås. Skillnaden jämfört med nollalternativet är dock liten.

Hushållning med naturresurser

Både nollalternativet och planförslaget innehåller kompletterande bebyggelse huvudsakligen i redan bebyggda områden samt anger att de areella näringarna ska värnas. Planförslaget innehåller en mer preciserad geografisk precisering av vilka områden som avses. Inga nya bebyggelseområden planeras på jordbruksmark även om flera av utvecklingsområdena ligger nära jordbruksmark. Planförslaget innebär ett litet ökat skydd för areella näringar jämfört med nollalternativet.

Väster om Säbyholmsviken finns en ås och grundvattnet är känsligt. Det finns inga tillkommande utvecklings- eller utredningsområden i planförslaget inom detta område. Säbyholm ingår även i nollalternativet och planläggningen förutsätts hantera frågan på ett godtagbart sätt.

Kungsängssliljorna vid Erikssund har spridits dit från Uppsala.

Samlad bedömning

Kommunens avsikt att ta ett samlat grepp över vilka områden på landsbygden som ska värnas eller utvecklas är generellt positiv ur hållbarhetssynpunkt. Med en utvecklingsstrategi för landsbygden finns bättre möjlighet att styra så att markanvändningen kan optimeras ur ett hållbarhetsperspektiv. Planförslaget pekar ut områden som prioriteras för ny bebyggelse men skillnaden mot nollalternativet är generellt ganska liten.

Planförslaget innehåller relativt glesa utbyggnader i nära anslutning till befintlig bebyggelse vilket gör att påverkan bedöms bli liten. Lokala anpassningar kommer dock att krävas i mer detaljerad planering, för att minimera påverkan på natur- och kulturmiljö. Planförslaget ger utförligare och mer preciserat stöd för bygglovgivning i krav på anpassning ur kulturmiljösynpunkt. Därmed finns det bättre förutsättningar att styra anpassning av ny bebyggelse till landskapets förutsättningar och befintlig bebyggelses skala och form vilket är positivt ur kulturmiljösynpunkt.

Planförslaget innehåller LIS-områden där bebyggelse kan tillkomma inom strandskyddat område vilket inte finns i nollalternativet. Merparten av de föreslagna LIS-områdena är förlagda till områden som pekats ut som ekologiskt särskilt känsliga inom kommunens vattenplan. Planförslaget kan därmed innebära negativa konsekvenser för strandnära naturvärden i högre grad än nollalternativet. Konsekvenser för det rörliga friluftslivet av LIS-områden beror av allmänhetens framtida tillgång till sammanhängande strandområden.

Komplettering av bebyggelse inom utvecklingsområden och stråk bedöms allmänt sett kunna göras utan att naturvärden

påverkas negativt men lokala anpassningar kan behövas.

Både planförslaget och nollalternativet innebär att belastningen av övergödande ämnen minskar något då bebyggelsen ansluts till kommunalt VA. Övergödning från jordbruksmark förändras inte med anledning av landsbygdsplanen. Planen medverka till att miljö kvalitetsnormen inte kan uppnås förutsatt att effektiva avloppslösningar nyttjas.

Planförslaget bedöms medverka till att skapa förutsättningar för en socialt hållbar landsbygd då fler kan bosätta sig på landsbygden. Skillnaden mot nollalternativet är dock liten.

Bullersituationen i Upplands-Bro kommun domineras av trafikbuller från E18 och Mälarbanan men också flygbuller förekommer. Vare sig noll-alternativet eller planförslaget leder till någon ökad exploatering i dessa huvudkällors närhet. Eventuell bebyggelse inom influensområdet från Försvarsmaktens verksamhet ligger långt i framtiden. Mälarbanan och väg 269 där farligt gods transporteras kan innebära risker bebyggelse i närheten, främst Ålsta-Aspvik-Ensta och Killinge. Strax öster om Tjusta finns ett område där fördjupade stabilitetsutredningar behövs för framtida bebyggelse.

Några av utvecklingsområdena har redovisade lågpunkter där översvämningsproblem kan uppstå. Vid detaljplanering behöver höjdsättning av framtida bebyggelse utredas i kombination med dagvattenfrågan. För de områden som ligger i strandnära lägen behöver placering utredas i relation till Mälarens nivåer.

Planförslaget innebär ett litet ökat skydd för areella näringar jämfört med nollalternativet men även nollalternativet säger man att de areella näringarna ska värnas.

Planförslaget bidrar till att skapa bättre förutsättningar att hitta gemensamma lösningar som innebär större energieffektivitet.

Vid några utvecklingsområden finns risk för konflikt med djurhållning.

Fortsatt arbete och uppföljning

Landsbygdsplanen är en övergripande plan där konsekvenserna beror av den detaljerade och specifika kommande planeringen. Det är därför av stor vikt att förhålla sig till föreslagna planeringsinriktningar och riktlinjer i varje skede.

Inför framtida planläggning eller bygglovsprövning på landsbygden behöver kommunen beakta de risker för negativa miljökonsekvenser som identifierats i Landsbygdsplanen. Det gäller utsläpp till vatten samt inom en del områden risk för bullerstörningar. Vidare krävs uppföljning så att byggloven relaterar till föreslagna riktlinjer för anpassning av bebyggelse som tagits fram.

De areella näringarna värnas genom att de geografiska områdena preciseras i utvecklingsstrategin.

En lokaliseringsgrupp med bred kompetens för internremiss och samordning kommer att finnas där också antikvarisk kompetens i plan- och bygglovsprocessen ska användas oftare vid behov.

För att underlätta för bygglovshanteringen framöver ska inför antagandet av Landsbygdsplanen en broschyr tas fram som förtydligar vad de som vill bygga på landet bör tänka extra på.

Säbyholm

Uppfyllelse av miljömål

Nationella miljömål

Riksdagen har antagit 16 nationella miljökvalitetsmål. Målen beskriver den kvalitet och det tillstånd för Sveriges miljö, natur- och kultureresurser som är ekologiskt hållbart på lång sikt. Syftet med miljömålen är att de stora miljöproblemen ska vara lösta till nästa generation.

Regionala miljömål

Inom ramen för den regionala miljömålsdialogen har sex av de 16 nationella miljömålen som ska nås till år 2020 valts ut för prioriterade insatser i länet. Dessa är Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft, Giftfri miljö, Ingen övergödning samt God bebyggd miljö. Dock har inte tagits fram någon regional strategi eller regionala mål för miljömålet God bebyggd miljö då Länsstyrelsen avvaktar pågående arbete på Boverket och med den nya regionplanen RUFF som är under utarbetande.

Lokala miljömål Upplands-Bro

Upplands-Bro kommunen har antagit en miljöplan med lokala miljömål för perioden 2010-2030 (Upplands-Bro kommun, 2010). De lokala miljömålen är indelade i de tre områdena effektivare användning av energi och transporter, giftfria och resurssnåla kretslopp samt hushållning med mark, vatten och bebyggd miljö. Relevant är till exempel mål för enskilda avlopp och vilka värdefulla naturtyper som ska värnas. Andra delmål som anges gäller dock endast kommunens egen verksamhet och är inte tillämplig på planförslaget.

Nationellt miljömål	Riksdagens definition	Regionalt miljömål	Lokalt miljömål	Planförslagets bedömda inverkan på möjligheten att nå miljömålet och eventuella föreslagna skyddsåtgärder
Begränsad klimatpåverkan	Halten av växthusgaser i atmosfären ska i enlighet med FN:s ramkonvention för klimatförändringar stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig	Länets utsläpp av växthusgaser utanför handeln med utsläppsrätter minskar med 19 procent till år 2020 jämfört med 2005. Verksamheter som regleras av handel med utsläppsrätter minskar samtidigt sina utsläpp med 30 procent till år 2020. Regionens energianvändning är 20 procent effektivare år 2020 jämfört med år 2008, mätt i energiintensitet (tillförd energi per BNP-enhet i fasta priser). De klimatpåverkande utsläpp som energianvändningen ger upphov till minskar med 30 procent per invånare till år 2020 (ton CO2 ekvivalenter) jämfört med år 2005 och med 40 procent till år 2030. Energitillgången i länet sker år 2020 till 90 procent med förnybara bränslen, spetslastproduktion oräknad. År 2030 sker den till 100 procent med förnybara bränslen.	Minskat fossilt koldioxidutsläpp. Möjlighet att tanka biogas inom kommunen. En minskad klimatpåverkan från transporter genom att beakta transporter vid all upphandling.	Vad gäller utsläpp av växthusgaser är tillgången till kollektivtrafik en viktig faktor. Ju tätare och mer samlad bebyggelsen är desto större är möjligheten till fungerande kollektivtrafik. Planen bedöms medverka till målet i något högre grad än nollalternativet. Skillnaden är dock liten. Kommunen har som helhet en uttalad ambition att verka för energieffektivisering vilket ligger i linje med målet. Kommunen har en uttalad ambition att prioritera energikällor med låg klimatbelastning. Kommunen är positiv till fjärrvärme och alternativa uppvärmningsformer. Sådana satsningar kräver ett visst befolkningsunderlag. Planen bedöms med dessa delar medverka till målet i högre grad än nollalternativet Skillnaden är dock liten.

N a t i o n e l l t miljömål	Riksdagens definition	Regionalt miljömål	Lokalt miljömål	Planförslagets bedömda inverkan på möjligheten att nå miljömålet och eventuella föreslagna skyddsåtgärder
Frisk luft	Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas.	I anslutning till miljömålet Frisk luft har Länsstyrelsen i Stockholms län tagit fram ett åtgärdsprogram för kvävedioxid och partiklar i Stockholms län (Länsstyrelsen i Stockholms län, 2012).	Se lokala mål under begränsad klimatpåverkan.	Luftkvaliteten är god på landsbygden och planförslaget innebär förutsättningar att behålla detta eller förbättra ytterligare och bidrar därmed till måluppfyllelsen.
Bara naturlig försurning	De försurande effekterna av nedfall och markanvändning ska underskrida gränsen för vad mark och vatten tål. Nedfallet av försurande ämnen ska inte heller öka korrosionshastigheten i markförlagda tekniska material, vattenledningssystem, arkeologiska föremål och hållristningar.		Se lokala mål under begränsad klimatpåverkan.	Påverkas inte av planen.
Giftfri miljö	Förekomsten av ämnen i miljön som har skapats i eller utvunnits av samhället ska inte hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Halterna av naturfrämmande ämnen är nära noll och deras påverkan på människors hälsa och ekosystemen är försumbar. Halterna av naturligt förekommande ämnen är nära bakgrunds nivåerna.	Länsstyrelsen i Stockholms län har tagit fram en strategi för miljömålet Giftfri miljö i Stockholms län (Länsstyrelsen i Stockholms län, 2015). Länsstyrelsen har inte formulerat regionala mål, men anger ett antal åtgärdsområden för arbetet med giftfri miljö.	Utsläpp från enskilda avlopp ska minskas genom krav på åtgärder samt anslutning till kommunalt VA. Användning av resurssnål teknik och sunda material genom att bland annat använda förnybara material med lång livslängd. All upphandling av varor och tjänster ska föregås av en miljöbedömning.	Utsläpp av dagvatten ökar med en ökad andel hårdgjorda ytor. Planförslaget består huvudsakligen av kompletterande bostadsbebyggelse som bör ha goda möjligheter till lokalt omhändertagande av dagvatten. I både nollalternativet och planförslaget förbättras VA-hanteringen och fler personer som idag har enskilt avlopp ansluts till det kommunala VA-nätet.
Ingen övergödning	Halterna av gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa, förutsättningar för biologisk mångfald eller möjligheterna till allsidig användning av mark och vatten.	Länsstyrelsen i Stockholms län har tagit fram en strategi för miljömålet Ingen övergödning i Stockholms län (Länsstyrelsen i Stockholms län, 2015). Länsstyrelsen har inte formulerat regionala mål, men anger ett antal åtgärdsområden för arbetet mot övergödning.	Uppdatering av tidigare inventeringar av enskilda avlopp som ligger i avrinningsområden till känsliga sjöar och vattendrag senast 2014. Ansluta omvandlingsområden med en permanentboendegrad på minst 40% och som påverkar vattnet i östra Mälarens vattenskyddsområde och Lejondalssjön till kommunalt vatten och avlopp senast 2020.	Att koncentrera bebyggelsen till redan utbyggt VA-nät medverkar till att minska belastningen från enskilda avlopp som generellt har sämre reningsgrad än reningsverk. Huvudalternativet medverkar något bättre till detta än nollalternativet.

Uppfyllelse av miljömål

N a t i o n e l l t miljömål	Riksdagens definition	Regionalt miljömål	Lokalt miljömål	Planförslagets bedömda inverkan på möjligheten att nå miljömålet och eventuella föreslagna skyddsåtgärder
Levande sjöar och vattendrag	Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer ska bevaras. Naturlig produktionsförmåga, biologisk mångfald, kulturmiljövärden samt landskapets ekologiska och vattenhushållande funktion ska bevaras, samtidigt som förutsättningar för friluftsliv värnas.			Utbyggnad prioriterad i område med kommunalt VA minskar näringsbelastningen på recipienter. Kommunen har en ambition att bibehålla orörda strandzoner för rekreation och för att upprätthålla vattenkvaliteten i Mälaren. Mälarstranden lyfts fram som en helhet och pekas ut som en av kommunens viktiga tillgångar.
Grundvatten av god kvalitet	Grundvattnet ska ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag.			Påverkan på grundvatten medför ingen skillnad i planförslag jämfört med nollalternativ. Kommunens planer på utbyggnad av kommunalt VA bidrar positivt till måluppfyllelsen i både planförslag och nollalternativ.
Myllrande våtmarker	Våtmarkernas ekologiska och vattenhushållande funktion i landskapet ska bibehållas och värdefulla våtmarker bevaras för framtiden.			Både planförslaget och nollalternativet föreslår nybyggnad i anslutning till befintlig bebyggelse vilket minimerar påverkan på våtmarker. Planförslaget bidrar varken positivt eller negativt till måluppfyllelsen
Levande skogar	Skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas.			Både planförslaget och nollalternativet föreslår nybyggnad i anslutning till befintliga bebyggelse vilket minimerar påverkan på skog. Vid exploatering bör lokala värden bevakas.

N a t i o n e l l t miljö mål	Riksdagens definition	Regionalt miljö mål	Lokalt miljö mål	Planförslagets bedömda inverkan på möjligheten att nå miljömålet och eventuella föreslagna skyddsåtgärder
Ett rikt odlings-landskap	Odlingslandskapets och jordbruksmarkens värde för biologisk produktion och livsmedelsproduktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena bevaras och stärks.			Både planförslaget och nollalternativet föreslår nybyggnad i anslutning till befintliga bebyggelse. Intrång i odlingslandskap sker restriktivt och de areella näringarna ska ha företräde i både planförslag och nollalternativ men planförslaget pekar ut områden tydligare geografiskt. Både planförslaget och nollalternativet bidrar positivt till måluppfyllelsen.
God bebyggd miljö	Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.		Enbart användning av förnybar energi och effektiv energianvändning i befintliga byggnader med kommunal verksamhet. Energisnåla nya byggnader där kommunal verksamhet ska bedrivas. Vid bygglovsansökan ska sökande upplysas om vikten av energisnålt byggande. Bevarande, välskötta och utvecklade kulturhistoriska miljöer samt en kulturmiljöstrategi.	Planförslaget innebär något större möjlighet att styra bebyggelsen till lämpliga platser. Många delar av landsbygden är tysta och ny bebyggelse har goda möjligheter att få en gynnsam situation ur bullersynpunkt. Bebyggelse inom Totalförsvarets påverkansområde ligger långt i framtiden men skulle kunna innebära risk för bullerstörningar. Miljöplanen följs genom att kommunen har större möjlighet att påverka bebyggelsens utseende och läge och anpassas till befintlig natur- och kulturvärden. Både planförslaget och nollalternativet bidrar positivt till måluppfyllelsen.
Ett rikt växt- och djurliv	Den biologiska mångfalden ska bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer. Arternas livsmiljöer och ekosystemen samt deras funktioner och processer ska värnas.		En fortsatt tydlig grön profil genom att bevara och utveckla naturvärdena och att tillgodose människors behov av gröna miljöer. En anpassning av kommande bebyggelse efter befintliga natur- och kulturhistoriska värden i landskapet.	Planförslaget innebär något större möjlighet att bevara oexploaterade områden med naturvärden opåverkade. Skillnaden jämfört med nollalternativet är dock liten. Med rätt placering av bebyggelsen så den inte i onödan gör intrång i områden med höga naturvärden kan målet om ett rikt växt- och djurliv och levande skogar klaras.

Planeringsunderlag och källor

Folkhälsomyndigheten., 2014: *Folkhälsans utveckling – målområde*. (<http://www.folkhalsomyndigheten.se/amnesomraden/livsvillkor-och-levnadsvanor/folkhalsans-utveckling-malomraden/>) Uppdaterad: 2014-03-07.
Hämtad: 2014-05-12

Länsstyrelsens webbGIS <http://ext-webbgis.lansstyrelsen.se/Stockholm/Planeringsunderlag/>

Naturvårdsverket., 2014: *Miljömål – God bebyggd miljö*. <http://miljomal.se/sv/Miljomalen/> Senast uppdaterad: 2013-07-01. Hämtad: 2014-05-12

Regionplane- och trafikkonteret., 2004: *Görvälnkilen - Upplevelsevärden i Stockholmsregionens gröna kilar*. 10:2004

Regeringskansliet., 2013: *De transportpolitiska målen*. (<http://www.regeringen.se/sb/d/18128/a/229619>)
Publicerad 2013-11-29. Hämtad: 2014-05-15.

Riksantikvarieämbetet., 2012: *Landskapskonventionen*. <http://www.raa.se/om-riksantikvarieambetet/vart-internationella-arbete/europaradet/europeiska-landskapskonventionen/> Publicerad 2012-06-14. Hämtad: 2014-05-26.

Stockholms läns landsting., 2010: *Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen (RUFs)*

SÖ., 1990:20: *FN:s konvention om barns rättigheter, Artikel 3*.

Upplands-Bro kommun., 2001: *Kulturmiljöinventering – Fördjupat kulturmiljöprogram*. Kommunfullmäktige 2001-06-18

Upplands-Bro kommun., 2008: *Grönplan för Upplands-Bro kommun 2008 - med fokus på tätorterna Bro och Kungsängen*. Kommunfullmäktige 2008-12-18

Upplands-Bro kommun., 2010: *Miljöplan med lokala miljömål 2010-2030*, antagen i Kommunfullmäktige 2010-10-21

Upplands-Bro kommun., 2010: *ÖP 2010 antagandehandling*, Antagandehandling 2011-11-09

Upplands-Bro kommun, detaljplaneprogram Säbyholm. <http://www.upplands-bro.se/bo--bygga/detaljplanering-och-utbyggnad/pagaende-detaljplaner/bro/sabyholm.html>

Upplands-Bro kommun, Vattenplan, antagen av Kommunfullmäktige den 9 september 2015

Vattenmyndigheterna., 2013: *Miljö kvalitetsnormer*, <http://www.vattenmyndigheterna.se/Sv/om-vattenmyndigheterna/vattenforvaltningens-arbetscykel/miljokvalitetsnormer/Pages/default.aspx> Hämtad: 2014-05-15.

Lejondalssjön. Foto: Anne Philipson Jancke och Cecilia Pantzar.

Upplands-Bro har en strategisk placering vid Mälaren, mitt i naturen med flera större städer på lagom avstånd. Tack vare goda kommunikationer kan man få det bästa av två världar, storstadens puls och lantligt boende.

Här möts en mångtusenårig historia med en spännande framtidsutveckling. Kommunens växande näringsliv gör att allt färre invånare behöver pendla ut för att förvärvsarbeta. Här finns ett rikt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter som erbjuder aktiviteter och avkoppling för alla intressen och åldrar.

Upplands-Bro
KOMMUNEN SOM GER PLATS